

MUĞLA İLİ SOSYO- EKONOMİK DURUM RAPORU

2014

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	2
ŞEKİL VE TABLO LİSTESİ	3
1. GİRİŞ	6
2. NÜFUS VE DEMOGRAFİK YAPI	7
3. DIŞ TİCARET	9
4. İNSAN KAYNAĞI KAPASİTESİ VE İSTİHDAM	11
5. TARIM VE HAYVANCILIK	13
6.1 Tarım Alanları ve Bitkisel Üretim	13
6.2 Hayvancılık.....	20
6. TURİZM	23
7. SANAYİ ve TİCARET	35
8. AR-GE POTANSİYELİ	37
9. YATIRIMLAR	39
10. HAVA KALİTESİ	40
11. SONUÇ	41
12. KAYNAKLAR	42
13. TABLOLAR	43

KISALTMALAR

ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
AR-GE	Araştırma Geliştirme
ÇSB	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Dekar	Da
DTGM	Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü
IPA	İşgücü Piyasası Analizi
KTB	Kültür ve Turizm Bakanlığı
MKTİM	Muğla Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
PM10	Partiküler Madde
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
SO2	Kükürt Dioksit
STK	Sivil Toplum Kuruluşu
TİM	Türkiye İhracatçılar Meclisi
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TPE	Türkiye Patent Enstitüsü
TUİK	Türkiye İstatistik Kurumu
ÖÇKB	Özel Çevre Koruma Bölgesi

ŞEKİL VE TABLO LİSTESİ

ŞEKİLLER

Şekil 1. Muğla İlçe Nüfusları(2014).....	7
Şekil 2. Muğla Nüfusunun Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2014).....	8
Şekil 3. Muğla ilinde Öne Çıkan Sektörlerin İhracat Oranları(2014).....	9
Şekil 4. Muğla'daki Aylık İhracat Değerleri(2012-2014)	10
Şekil 5. Muğla'dan Ülkelere Yapılan İhracat Oranları(2014)	10
Şekil 6. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri(2009-2014)	11
Şekil 7. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna İstihdam Edilenler(2009-2013).....	12
Şekil 8. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücü İstatistiği(2014) 12	
Şekil 9. Türkiye ve Muğla'nın Sektörlere Göre Toplam Çalışan Sayılarının Yüzdeleri(2013-2014).....	13
Şekil 10. Muğla İlçeleri Tarımsal Alan İstatistiği(2014)	14
Şekil 11.İşlenmemiş Tütün Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014).....	15
Şekil 12.İşlenmemiş Tütün Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014).....	15
Şekil 13. Bakla(Hayvan Yemi) Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014).....	15
Şekil 14.Bakla(Hayvan Yemi) Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014).....	15
Şekil 15.Patates Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)	15
Şekil 16.Patates Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)	15
Şekil 17.Susam Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)	16
Şekil 18. Susam Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)	16
Şekil 19.Saman ve Ot Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)	16
Şekil 20. Saman ve Ot Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)	16
Şekil 21.Tahıllar Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014).....	16
Şekil 22. Tahıllar Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014).....	16
Şekil 23. Domates Üretim- Ton(TUİK, 2010-2014)	17
Şekil 24. Hıyar Üretim- Ton(TUİK, 2010-2014)	17
Şekil 25. Patlıcan(Sera)- TON(TUİK, 2010-2014).....	17
Şekil 26. Taze Fasulye(Sera)- Ton(TUİK, 2010-2014)	17
Şekil 27. Kabak(Sera)- TON(TUİK, 2010-2014).....	17
Şekil 28. ÖrtüAlanı Toplam Alanı- Da(TUİK, 2010-2014)	17
Şekil 29. Badem Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014)	18
Şekil 30. Badem Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014).....	18
Şekil 31. Nar Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014).....	18
Şekil 32. Nar Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014)	18
Şekil 33. Washington Portakalı Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014).....	18
Şekil 34. Washington Portakal Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014)	18
Şekil 35. Limon Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014).....	19
Şekil 36. Limon Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014)	19
Şekil 37. Zeytin(Yağlık) Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014).....	19
Şekil 38. Zeytin(Yağlık) Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014).....	19
Şekil 39. Muğla Büyükbaş Hayvan Sayıları İstatistiği(2010-2014)	20
Şekil 40. Muğla İlçeleri Büyükbaş Hayvan Sayıları (2014)	20
Şekil 41. Muğla Küçükbaş Hayvan Sayıları İstatistiği(2010-2014)	21
Şekil 42. Muğla İlçeleri Küçükbaş Hayvan Sayıları(2014).....	22
Şekil 43. Muğla'daki Toplam Kovan Sayısı(TUİK, 2010-2014).....	22

Şekil 44. Muğla'daki Toplam Bal Üretimi- TON(TUİK, 2010-2014)	22
Şekil 45. Muğla İlçeleri Bal Üretimi-Ton(2014).....	23
Şekil 46. Türkiye'de Geceleme Yapan Yabancı Turistlerin Toplam Çıkış Sayıları	24
Şekil 47. Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları(2008-2013)	25
Şekil 48. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Oda Sayıları(2008-2013)	25
Şekil 49. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Sayıları(2008-2013).....	26
Şekil 50. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Turist Sayısı Aylık(2012-2014).....	27
Şekil 51. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Ziyaretçilerin Ülkelere Göre Dağılımı(2014)	28
Şekil 52. Muğla'daki Turizm ve Belediye Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Toplama Geceleme Sayısı(2008-2013)	28
Şekil 53. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Doluluk Oranları ve Ortalama Kalış Süreleri(2013).....	29
Şekil 54. Turizm Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Muğla il genelindeki Ortalama Kalış Süreleri(KTB, 2008-2013)	30
Şekil 55. Turizm Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Muğla il genelinde Sağladığı Doluluk Oranları(KTB, 2008-2013).....	30
Şekil 56. Muğla'ya Kış Döneminde(Mayıs-Ekim Haricindeki Aylar) Giriş Yapan Yabancı Turistlerin Grafiği(2009-2014)	30
Şekil 57. Muğla ilçelerindeki Bakanlık Belgeli Marina Kapasite Oranları(2013)	32
Şekil 58. Muğla ilçelerindeki Bakanlık ve Belediye Belgeli Marina Kapasiteleri(2013)	33
Şekil 59. Muğla ilçelerindeki Turizm Yatırım/İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Kapasitesi(2014).....	31
Şekil 60. Muğla ilçelerindeki Belediye Belgeli Tesislerin Yatak Kapasitesi(2014).....	32
Şekil 61. Türkiye'deki Önemli Limanların Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2014)	34
Şekil 62. Muğla Limanlarının Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2014)	34
Şekil 63. Muğla İlinde Kurulan/Kapanan/Tasfiye Olan Şirket Sayısı(2014).....	35
Şekil 64. Muğla İlinde Kurulan/Kapanan Gerçek Şahıs İşletme Sayısı(2014).....	36
Şekil 65. Muğla İli Marka Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2014)	37
Şekil 66. Muğla İli Patent Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2014)	38
Şekil 67. Muğla İli Faydalı Model Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2014)	38
Şekil 68. Muğla İline Başvurusu Yapılan Yatırım Teşvik Belgelerinin Toplam Yatırım Tutarı Sektörel Oranları(2014)	39
Şekil 69. PM10 Aylık Ortalama Değerleri(2014)	40
Şekil 70. SO2 Aylık Ortalama Değerleri(2014)	40

TABLULAR

Tablo 1. Muğla İl ve ilçe merkezleri nüfusu(TUİK,2014)	43
Tablo 2.Muğla ilindeki Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılım (TUİK,2014).....	43
Tablo 3.Muğla İli İhracatının Sektörlere Göre Dağılımında Öne Çıkanlar-1.000\$(TİM, 2013-2014)	43
Tablo 4.Muğla İli İhracatçı Firmaların Aylık İhracat Performansı-1000 \$(TİM, 2012-2014)	44
Tablo 5.Muğla İli İhracatının Ülkelere Göre Dağılımında Öne Çıkanlar-1.000\$(TİM, 2012-2014)	44
Tablo 6.TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna İstihdam Edilenler-1000 Kişi(TUİK, 2009-2013)	45
Tablo 7.TR32 Düzey 2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri-1000 Kişi(TUİK, 2009-2014).....	45
Tablo 8.TR32 Düzey 2 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücü İstatistikleri-1000 Kişi(TUİK, 2014)	45
Tablo 9.Muğla'da Sektörlere Göre Çalışan Sayıları(2013-2014).....	45
Tablo 10. Muğla İlçeleri Bitkisel Üretim-Tarım Alanı İstatistikleri(TUİK, 2014)	46
Tablo 11.Muğla'daki Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Hasat Edilen Alan Miktarları-Da(TUİK,2009-2014)	46
Tablo 12.Muğla'daki Tahıl ve Diğer Bitkisel Üretim Miktarları-TON(TUİK, 2009-2014)	47
Tablo 13.Muğla'daki Örtü Altı Üretiminde Öne Çıkan Ürünler-TON(TUİK, 2010-2014).....	47
Tablo 14.Muğla'daki Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünlerin Miktarı-TON(TUİK, 2010-2014).....	47
Tablo 15.Muğla'daki Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünlerin Tarımsal Alanları-Da(TUİK, 2010-2014)	47
Tablo 16.Muğla'daki Büyükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2010-2014)	48
Tablo 17.Muğla İlçelerindeki Büyükbaş Hayvan Sayıları(TUİK ,2014)	48
Tablo 18.Muğla'daki Küçükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2010-2014)	49
Tablo 19.Muğla İlçelerindeki Küçükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2014).....	50
Tablo 20.Muğla Arıcılık İstatistikleri(TUİK, 2010-2014)	51
Tablo 21.Muğla İlçelerindeki Arıcılık İstatistikleri(TUİK, 2014).....	51
Tablo 22. Türkiye'de Geceleme Yapan Yabancı Turistlerin Toplam Çıkış Sayıları(TUİK, 2011-2014)	52
Tablo 23. Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları(KTB, 2008-2013)	52
Tablo 24. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Oda Sayıları(KTB, 2008-2013)	52
Tablo 25. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Sayıları(KTB, 2008-2013)	52
Tablo 26.Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Turistlerin Aylık İstatistiği (MKTİM ,2014).....	52
Tablo 27.Muğla'yı Ziyaret Eden Yabancı Turistlerin Ülke Dağılımı(MKTİM, 2014).....	53
Tablo 28. Turizm ve Belediye Belgeli Tesislerin Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları(2013)	54
Tablo 29.Turizm Belgeli Tesisler için Yabancı Turistlerin Muğla İstatistikleri(KTB, 2008-2013).....	54
Tablo 30. Muğla İlçelerindeki Belediye Belgeli Tesis İstatistikleri(MKTİM, 2014)	54
Tablo 31.İlçelere Göre Bakanlık Belgeli Marina Kapasitesi Dağılımı(MKTİM, 2013)	55
Tablo 32.İlçelere Göre Belediye Belgeli Marina Kapasitesi Dağılımı(MKTİM, 2013)	55
Tablo 33. Türkiye'deki Önemli limanların Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(DTGM, 2011-2014)	55
Tablo 34. Muğla Limanlarının Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(DTGM, 2011-2014).....	55
Tablo 35.Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri(TOBB, 2013-2014)	56
Tablo 36.Marka/Patent/Faydalı Model İstatistikleri(TPE, 2009-2014).....	56
Tablo 37.Muğla'da Alınan Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı(2014,Ekonomi Bakanlığı)	56
Tablo 38.Muğla1 ve Muğla 2 Ölçüm İstasyonlarından Alınan PM10 ve SO2 Aylık Ortalama Değerleri(ÇSB, 2014)	57

1. GİRİŞ

Tarihin en eski dönemlerinden beri birçok medeniyete ev sahipliği yapmış olan Muğla, tarihi ve kültürel değerlerin izlerini taşıyan bir coğrafyada yer almaktadır. Kültür ve turizm değerleri açısından dünyanın birçok yerine göre oldukça şanslı olan ilimiz aslında bir uygarlıklar müzesi gibidir. Muğla sahip olduğu 1124 km kıyı uzunluğu, Muğla çam balı, Milas halısı, Bodrum Mandarin ve eşsiz doğal güzellikleriyle öne çıkmaktadır. Muğla'nın istihdam ve gelir bakımından en önemli sektörü turizmdir. İstanbul ve Antalya'nın ardından en yoğun turist çeken üçüncü il Muğla'dır. Ancak yabancı turistler büyük çoğunlukla Muğla'nın geleneksel deniz, kum, güneş turizmi için ilimizi ziyaret etmektedirler. Bu yüzden turizm sektörü kış sezonunu yeterince değerlendirememektedir. Ayrıca Milas'ta su ürünleri, Yatağan ve Kavaklıdere'de madencilik, Bodrum'da tekne ve yat imalatı, Fethiye ve Milas'ta bitkisel üretim sektörleri öne çıkmaktadır. Muğla, Türkiye genelinde ocak işletmeciliği ve blok mermer üretiminde ilk sırada; fabrika tesis işletmeciliğinde ise Afyonkarahisar'dan sonra ikinci sırada gelmektedir.

2011 yılında Kalkınma Bakanlığı tarafından açıklanan ve 61 farklı değişkenin kullanıldığı sosyo ekonomik gelişmişlik endeksi verilerine göre Muğla 8., Denizli 10. ve Aydın 19. sırada, komşu illerden İzmir 3., Antalya 5., Afyonkarahisar ise 43. sırada yer almaktadır. 2001 yılını kapsayan çalışmaya göre ise Denizli 12., Muğla 13. ve Aydın 22.sırada yer almaktadır. Muğla'nın son on yıl içerisinde sosyoekonomik gelişmişlik düzeyi açısından ilerleme kaydettiği görülmektedir

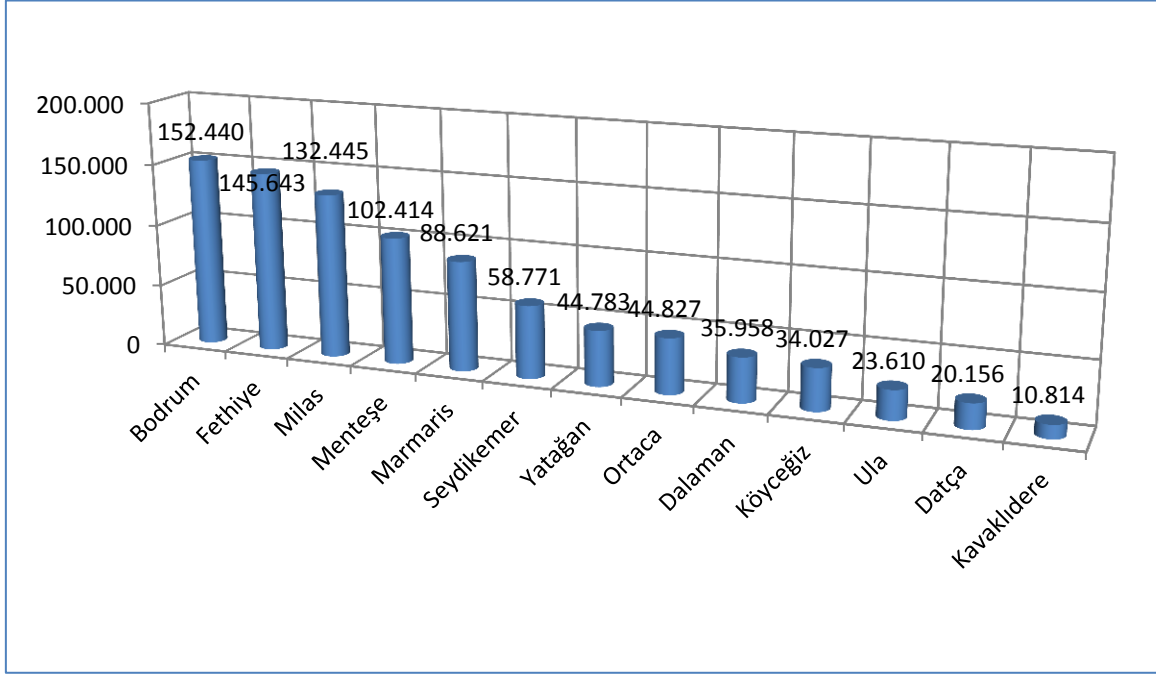
2014 yılında Muğla'da toplam 6 adet doğrudan yabancı sermaye içeren şirket 183 milyon TL değerinde yatırım teşvik belgesi için başvuru yapmıştır.

Muğla biyolojik çeşitlilik bakımından Türkiye'nin en zengin bölgelerinden biridir. Çok sayıda ÖÇKB ve ekolojik öneme sahip hassas alana ev sahipliği yapmaktadır. Kızılçam (*Pinus brutia*) ve Günlük ormanları (*Liquidambar orientalis*) il'de öne çıkan türler arasındadır. Gökova kıyılarında özellikle azmaklarda su samuru (*Lutra lutra*) tespit edilmiştir ve Boncuk Koyu kum köpekbalığının (*Carcharhinus plumbeus*) Akdeniz'deki tek yavrulama alanıdır. Dalyan Kumsalı *Caretta Caretta* türü deniz kaplumbağasının Akdeniz'de ki en önemli üreme alanlarından biridir. Bunun yanında nesli tehlike altındaki Yumuşak Kabuklu Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) ve Akdeniz'e özgü değerli su ürünlerinden Mavi Yengeç (*Callinectes sapidus*)'e ev sahipliği yapmaktadır.

2. NÜFUS VE DEMOGRAFİK YAPI

2014 yılında Türkiye'nin toplam nüfusu 77.695.904, Muğla'nın toplam nüfusu ise 894. 509 kişidir. Muğla'nın Türkiye nüfusu içerisinde ki payı %1,15 ve 2014 yılı nüfus artış hızı %3,2 civarındadır.

Şekil 1. Muğla İlçe Nüfusları(2014)

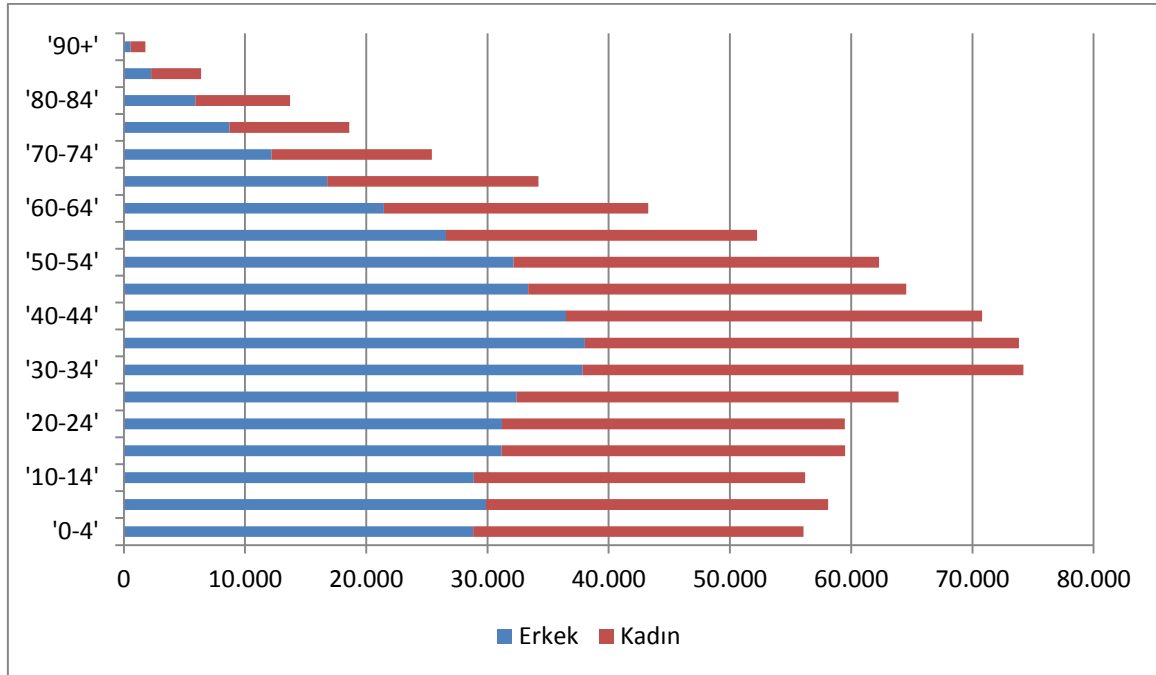

Kaynak: TÜİK, ADNKS¹

Muğla'nın nüfusu yüz binden fazla olan ilçeleri sırasıyla Bodrum, Fethiye, Milas ve Mentеше'dir. En az nüfuslu ilçelerinin ise Kavaklıdere, Datça ve Ula olduğu anlaşılmaktadır.

¹ Bkz. Tablo 1.

Şekil 2. Muğla Nüfusunun Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılımı(2014)

Kaynak: TÜİK, ADNKS²

Muğla'nın yaş grubu ve cinsiyete göre dağılımına bakıldığında Muğla'nın nüfus artış hızının gittikçe azaldığı görülmektedir. Nüfus grafiği gelişmiş sanayi ülkeler ile benzerlik göstermektedir. Muğla'nın yaşlı bağımlılık oranı³ (%16,03) Türkiye ortalamasının(%11.76) çok üzerindedir. 2013 yılı için hesaplanan yaşlı bağımlılık oranının %14,81 olduğu göz önünde bulundurulursa Muğla nüfusunun gittikçe yaşlandığı söylenebilir. Yaşlı nüfus oranının ve yaşlı bağımlılık oranının yüksek olduğu toplumlar incelendiğinde yaşlı nüfusun sağlık ve sosyal güvenlik harcamalarının karşılanması açısından gerekli payın artması sebebiyle çalışan nüfus üzerindeki yük artmaktadır.

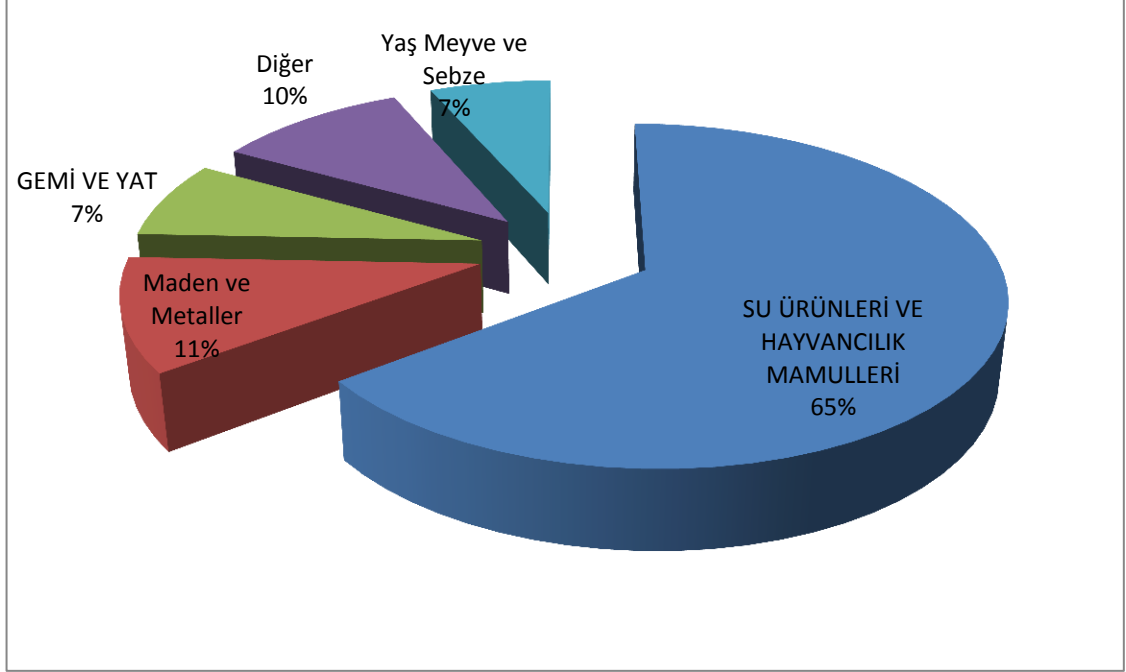
² Bkz. Tablo 2.

³ Yaşlı bağımlılık oranı, 15-64 yaş aktif nüfusun bakmakla yükümlü olduğu yaşlı nüfusa oranıdır.

3. DIŞ TİCARET

Muğla'dan yapılan ihracatın 2014 yılı için ekonomik faaliyetlere göre dağılımına bakıldığında en büyük pay % 65 ile su ürünleri ve hayvancılık sektörüne aittir.

Şekil 3. Muğla ilinde Öne Çıkan Sektörlerin İhracat Oranları(2014)

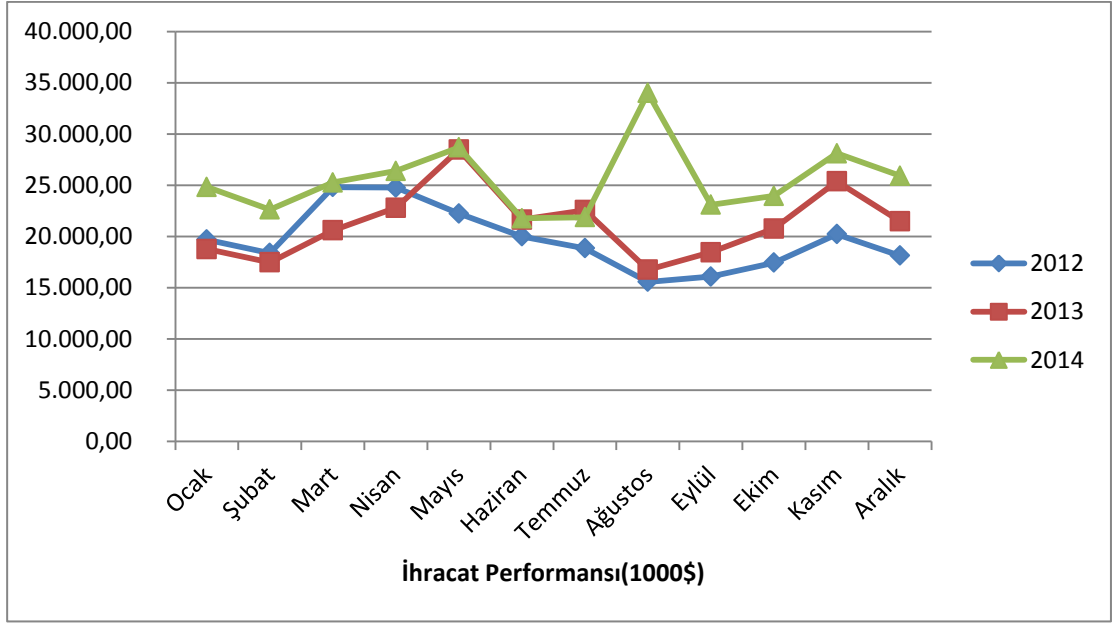
Kaynak: TİM, Yıllık İhracat Rakamları

2014 yılında Muğla'dan ihracat yapılan önemli sektörler ve ihracat değerleri sırasıyla; su ürünleri ve hayvancılık mamulleri 198 milyon 542 bin \$, maden ve metaller 33 milyon 337 bin \$, gemi ve yat 22 milyon 890 bin \$, yaş meyve ve sebze 20 milyon 107 bin \$ olarak hesaplanmıştır. Ağaç Mamulleri ve Orman Ürünleri alt sektöründe gerçekleştirilen ihracat 5 milyon 728 bin \$ olup Muğla'nın orman ürünleri kapasitesine göre istenilen seviyede değildir⁴. 2013 yılında 12 milyon 287 bin \$ olan gemi yat ihracat rakamı 2014 yılında % 64 artarak 22 milyon 890 bin \$ büyüklüğüne ulaşarak ciddi bir yükseliş göstermiştir.

2012-2014 aylık ihracat değerleri karşılaştırmasına göre, aylık değişimler her üç yıl için genellikle birbirine benzerlik göstermektedir. Ancak 2014 Ağustos ayı ihracat değerleri 2012 ve 2013 yılı değerlerine göre belirgin şekilde yükselmiştir. Ayrıca 2013 yılında 255 milyon 158 bin \$ ihracat yapan Muğla firmaları %20,14 artışla 2014 yılında 306 milyon 540 bin \$ ihracat gerçekleştirerek 35. sırada yer almıştır.

⁴ Bkz. Tablo 3

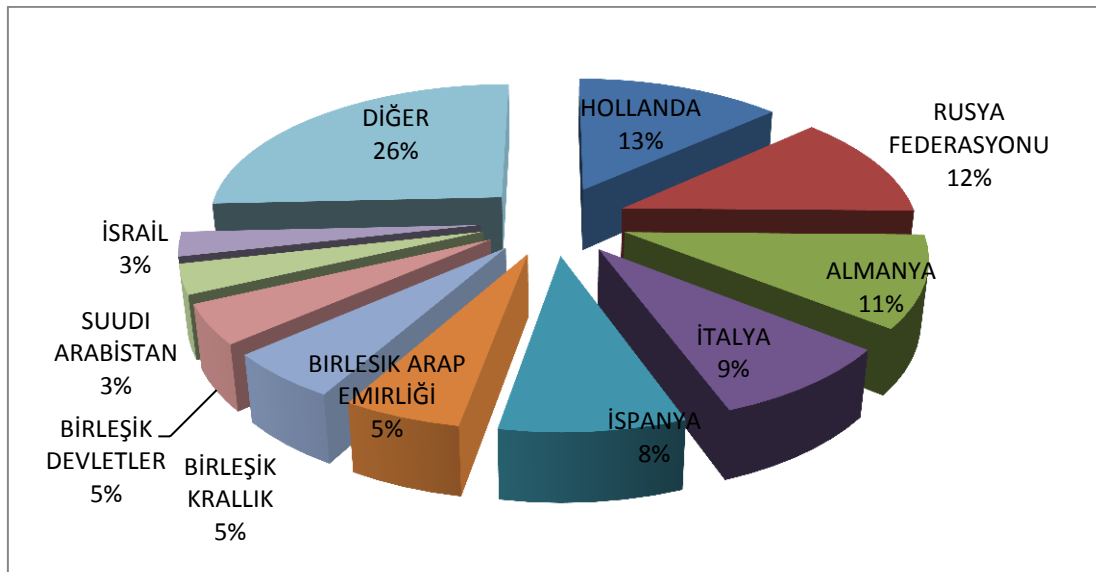
Şekil 4. Muğla'daki Aylık İhracat Değerleri(2012-2014)

Kaynak: TİM, Yıllık İhracat Rakamları⁵

Ülkelere yapılan ihracat değerlerine göre, Muğla'daki firmalar ürünlerinin büyük çoğunluğunu AB ülkelerine ihraç etmektedirler. 2014 yılı verilerine göre İhracat değerleri için ilk 10 ülke sırasıyla Hollanda, Rusya Federasyonu, Almanya, İtalya, İspanya, Birleşik Arap Emirliği, Birleşik Krallık, Birleşik Devletler ve Suudi Arabistan ve İsrail'dir. Sıralanan ülkelerin toplam ihracat değeri içerisinde ki payı %74'tür⁶.

Şekil 5. Muğla'dan Ülkelere Yapılan İhracat Oranları(2014)

Kaynak: TİM, İl Bazında Ülke Rakamları

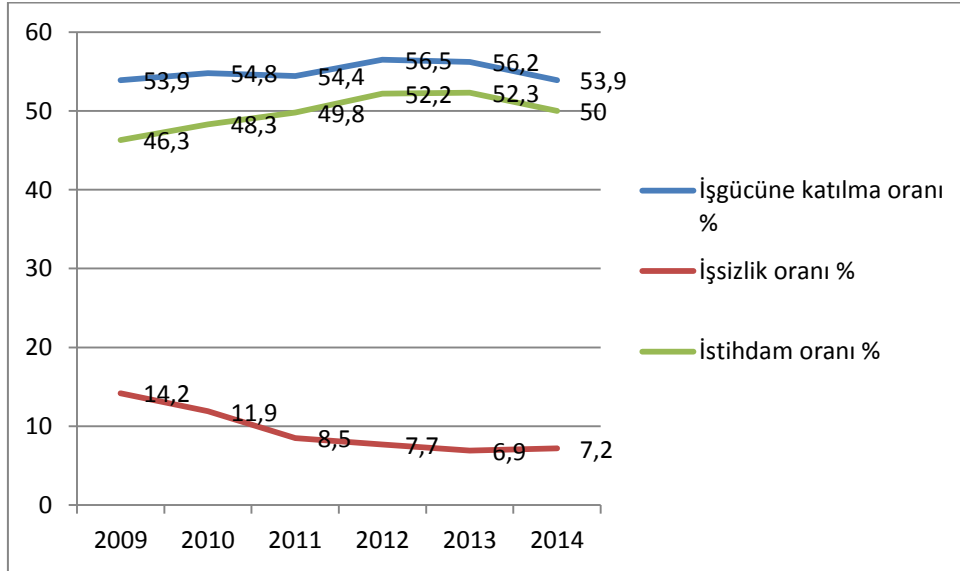
⁵ Bkz. Tablo 4.

⁶ Bkz. Tablo 5.

4. İNSAN KAYNAĞI KAPASİTESİ VE İSTİHDAM

TR32 Aydın, Denizli, Muğla bölgesinde 2013 yılında 15 ve daha yukarı yaştaki nüfusun işgücüne katılma oranı % 56,2 iken bu oran 2014 yılında %53,9'a gerilemiş; İstihdam oranı %52,3'ten %50'ye düşmüş ve işsizlik oranı % 6,9'dan %7,2'ye yükselmiştir.

Şekil 6. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri(2009-2014)

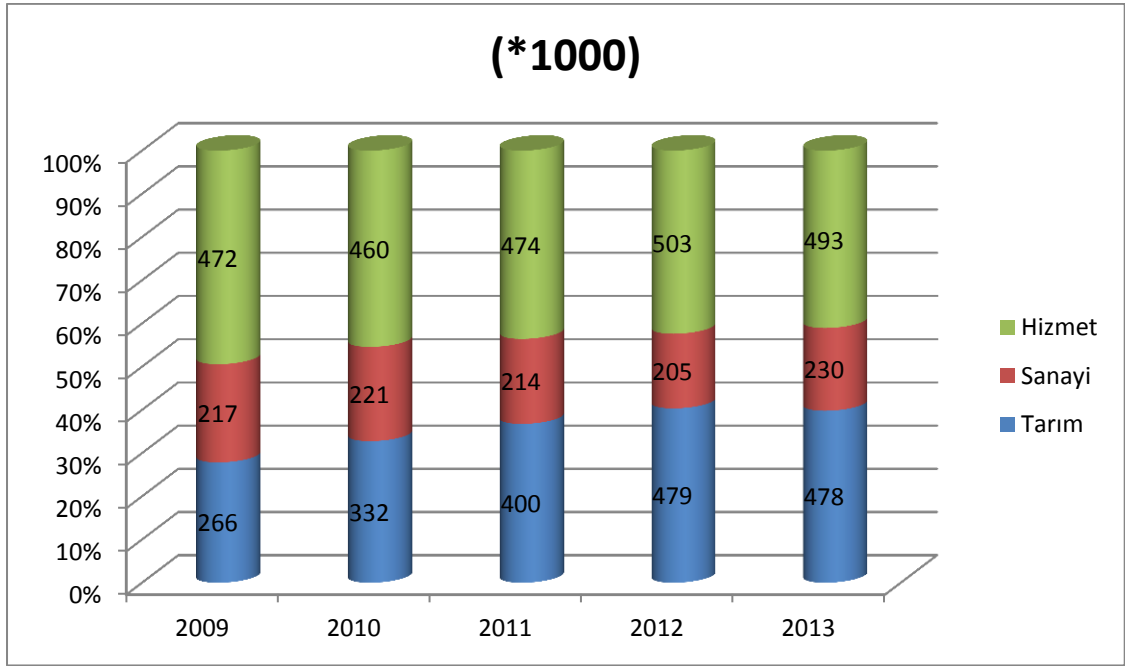

Kaynak: TÜİK, İş Gücü İstatistikleri⁷

2013 yılında İstihdam edilenlerin % 39,8'i tarım , % 19,2'si sanayi ve %41'i hizmet sektöründe istihdam edilmektedir. 2009-2013 istatistiğine göre tarım sektöründe istihdam edilen kişi sayısı ve sektörün toplam istihdam içerisinde ki oranı 2012 yılına kadar düzenli olarak artış göstermiştir.

⁷ Bkz. Tablo 6

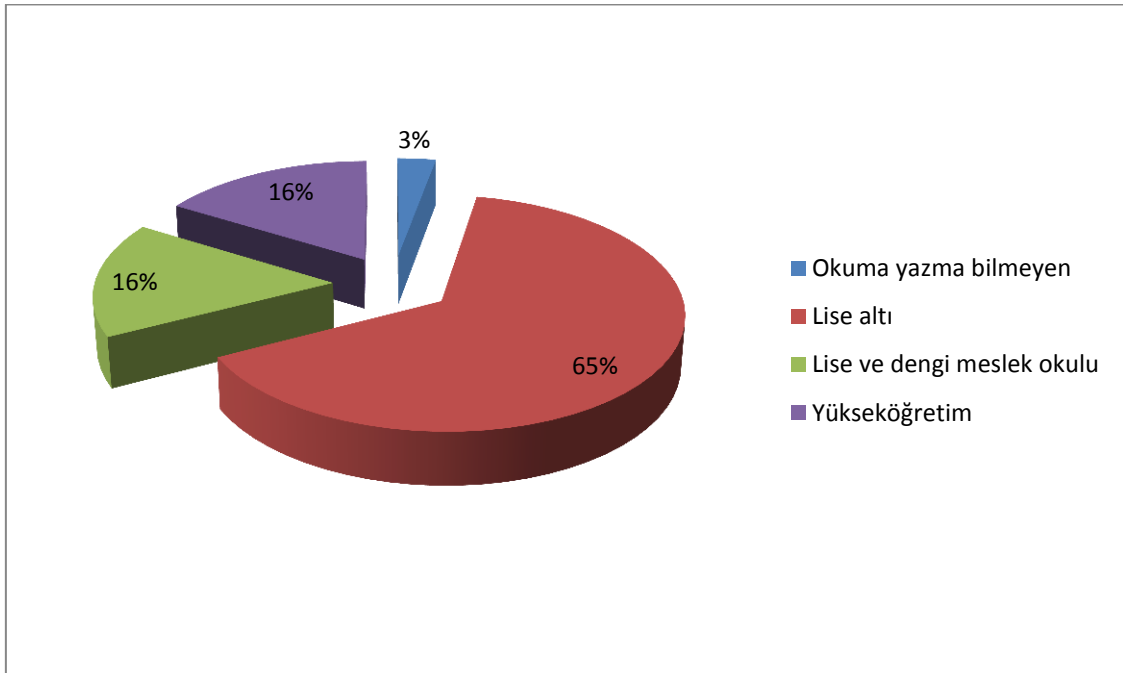
Şekil 7. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna İstihdam Edilenler(2009-2013)

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri⁸

2014 TR32 Düzey 2 Bölgesi istatistiklerine göre bölgemizde istihdam edilen işgücü profili %65 ile lise altı, %16 lise ve dengi meslek okulu, %16 Yükseköğretim ve %3 okuma yazma bilmeyen olarak görülmektedir.

Şekil 8. TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücü İstatistiği(2014)

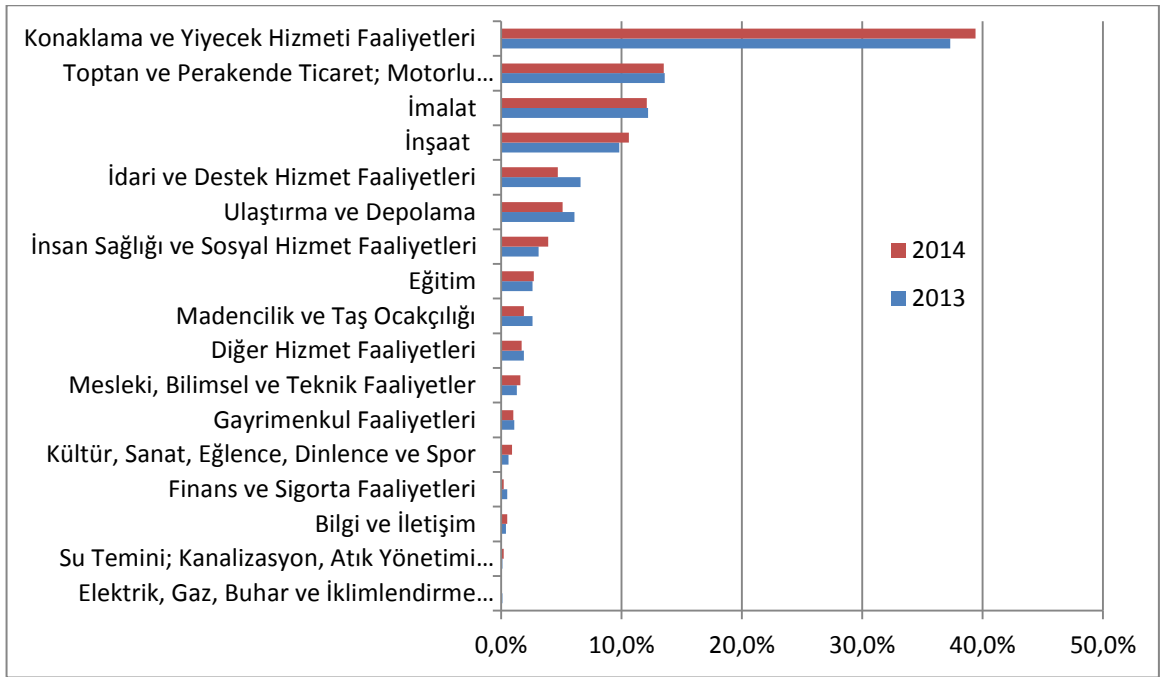

Kaynak: TÜİK, İşgücü İstatistikleri⁹

⁸ Bkz. Tablo 7

Muğla işgücü piyasası analiz çalışmasına göre sektörlerde çalışanların yüzdeleri gösterilmiştir. 2014 yılında çalışan sayısı bakımından öne çıkan sektörler sırasıyla; konaklama ve yiyecek hizmetleri sektörü(%39,4), toptan ve perakende ticaret; motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı(%13,5) ve imalat (%12,1). Muğla'da çalışanların %65,1'i; konaklama ve yiyecek hizmetleri, toptan perakende ticaret ve motorlu taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı ve imalat sektöründe çalışmaktadır.

Şekil 9. Türkiye ve Muğla'nın Sektörlere Göre Toplam Çalışan Sayılarının Yüzdeleri(2013-2014)

Kaynak: Muğla IPA Çalışması, Muğla İŞKUR İl Müdürlüğü¹⁰

5. TARIM VE HAYVANCILIK

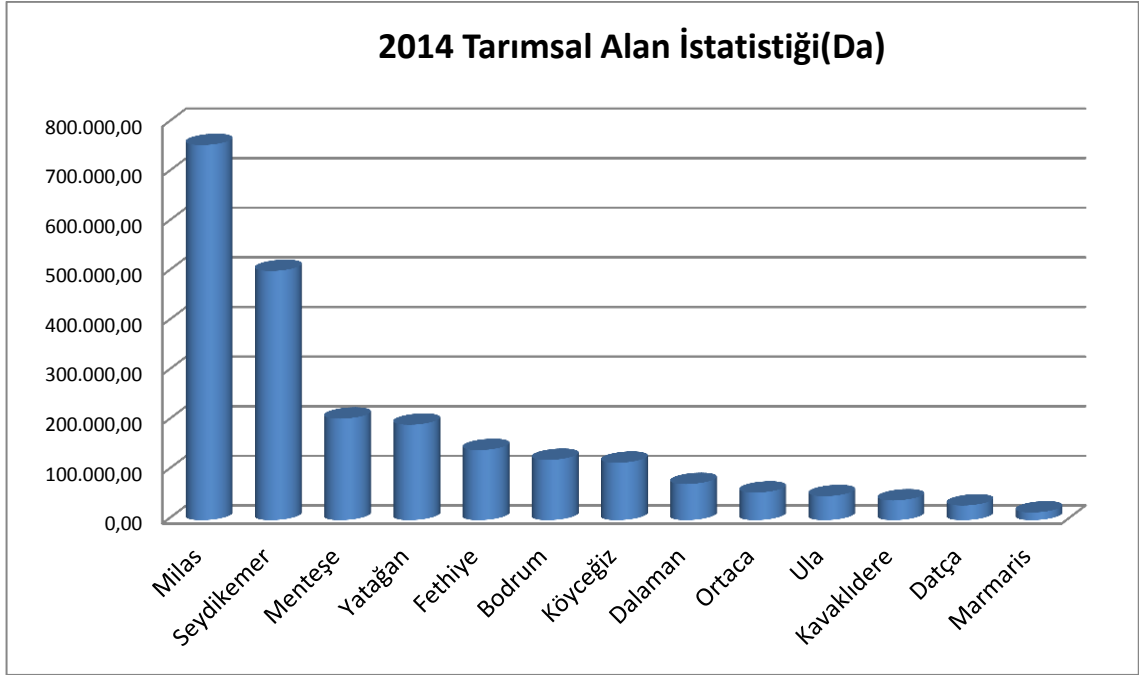
6.1 Tarım Alanları ve Bitkisel Üretim

2014 verilerine göre Muğla'nın tarımsal alan büyüklüğü bakımından önemli ilçeleri sırasıyla Milas(%33), Seydikemer(%22), Menteşe(%9), Yatağan(%8) ve Fethiye (%6) olarak görülmektedir. Sadece Milas ve Seydikemer ilçeleri, Muğla'nın toplam tarımsal alanının %55'ni oluşturmaktadır. Ayrıca Muğla'daki tarım alanları, Türkiye toplam tarım alanının yaklaşık %0,96'sını, Ege Bölgesi'ndeki toplam tarım alanının %8,21'ini oluşturmaktadır. Muğla'daki meyve alanları(meyveler, içecek ve baharat bitkileri) Türkiye'deki meyve alanlarının %3,58'ini, Ege Bölgesindeki de yaklaşık %14,71'ini; sebze bahçeleri alanı da Türkiye sebze bahçeleri alanının yaklaşık %2,4'ünü, Ege Bölgesinde ki alanında yaklaşık %13,75'ini oluşturmaktadır.

⁹ Bkz. Tablo 8

¹⁰ Bkz. Tablo 9

Şekil 10. Muğla İlçeleri Tarımsal Alan İstatistiği(2014)

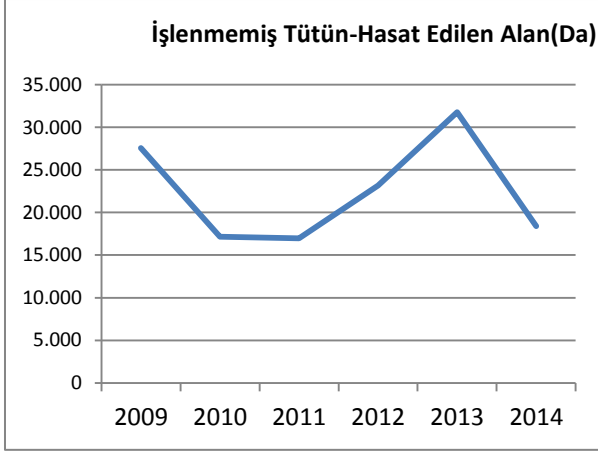
Kaynak: TÜİK, Bitkisel Üretim İstatistikleri¹¹

Muğla'da toplam tarım alanına bakıldığında 2014 yılında en fazla payı % 51.5 ile meyveler, içecek ve baharat bitkileri almıştır. Zeytin üretim alanı ise tek başına Muğla'nın toplam tarım alanının %41'ini oluşturmaktadır. Tahıllar ve diğer bitkisel ürünleri ekilen alanı %34.2 nadas alanı %6.97, sebze bahçeleri % 8.32, süs bitkileri alanı ise %0.01 olarak belirlenmiştir.

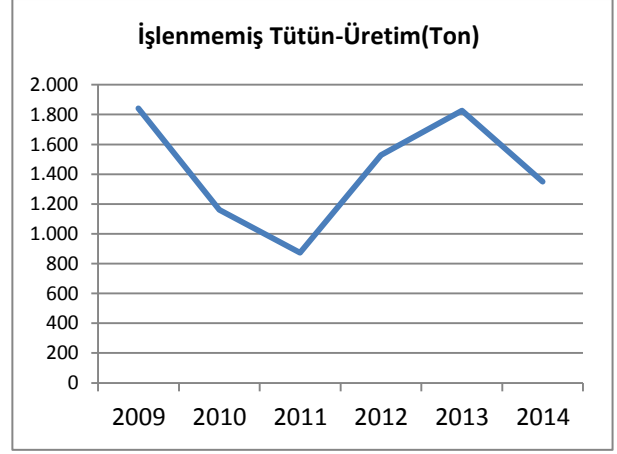
2009-2014 yılları arasında tahıl ve bitkisel ürünlerin istatistiklerine göre öne çıkan ürünlerin değişim grafikleri incelenmiştir. Yapılan incelemeye göre işlenmemiş tütün üretiminde 2009-2014 yıllarında hem toplam hasat edilen alan miktarında hem de üretim miktarında sürekli bir dalgalanma yaşandığı görülmüştür. Patates ile saman ve ot üretimlerinin ise 2011 yılından itibaren yükseliş trendine girdiği görülmektedir. ¹²

¹¹ Bkz. Tablo 10.

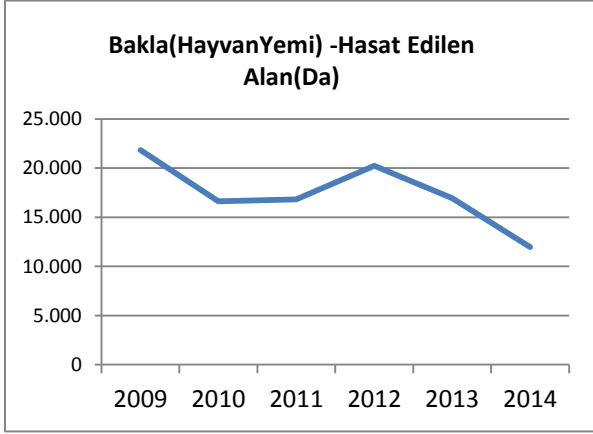
¹² Bkz. Tablo 11 ve Tablo 12.

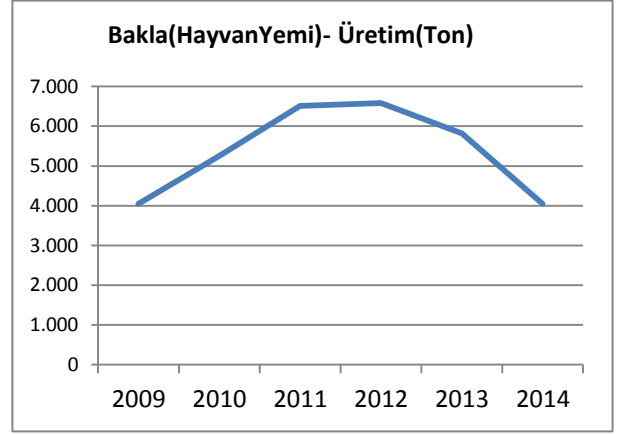
Şekil 11. İşlenmemiş Tütün Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)

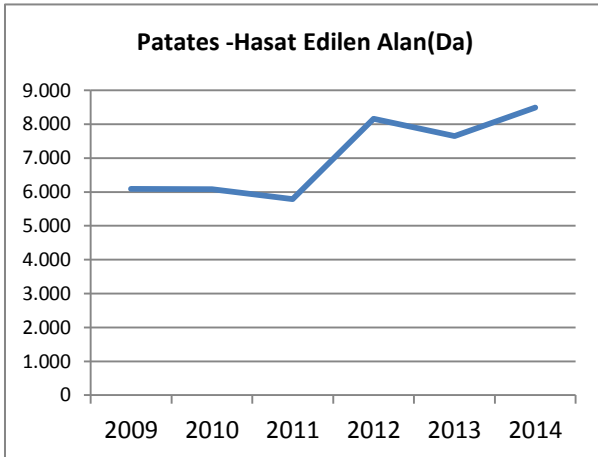
Şekil 12. İşlenmemiş Tütün Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)

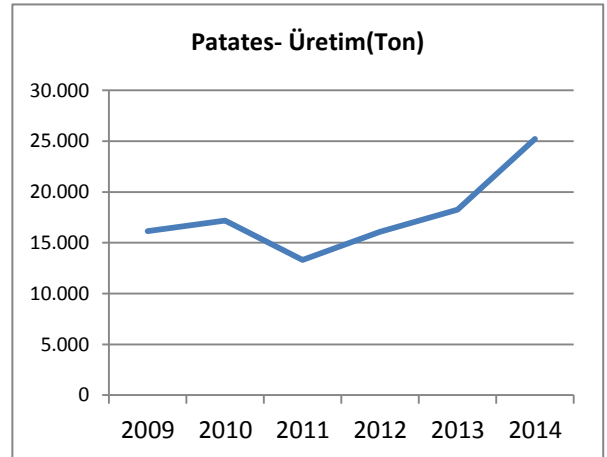
Şekil 13. Bakla(Hayvan Yemi) Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)

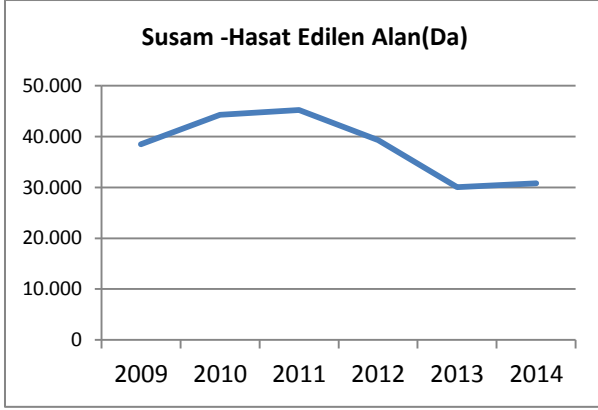
Şekil 14. Bakla(Hayvan Yemi) Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)

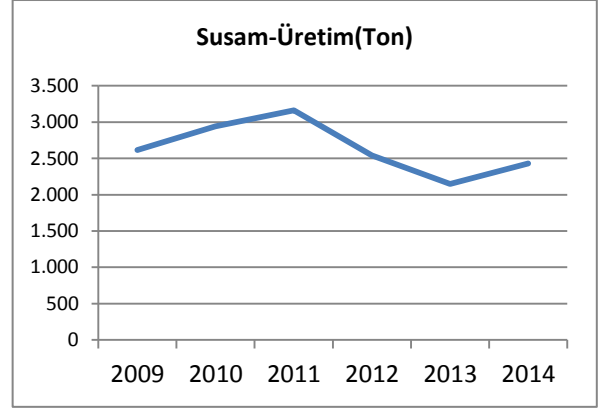
Şekil 15. Patates Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)

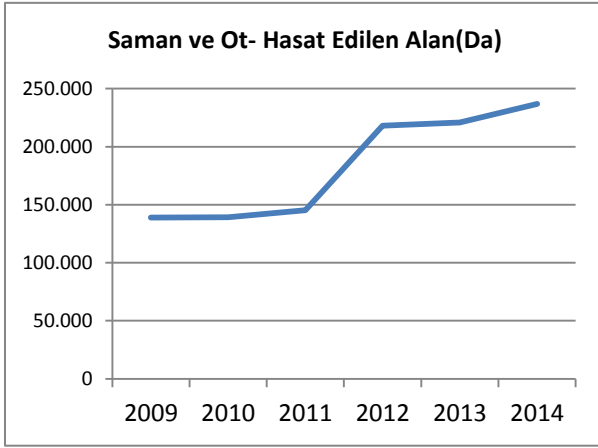
Şekil 16. Patates Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)

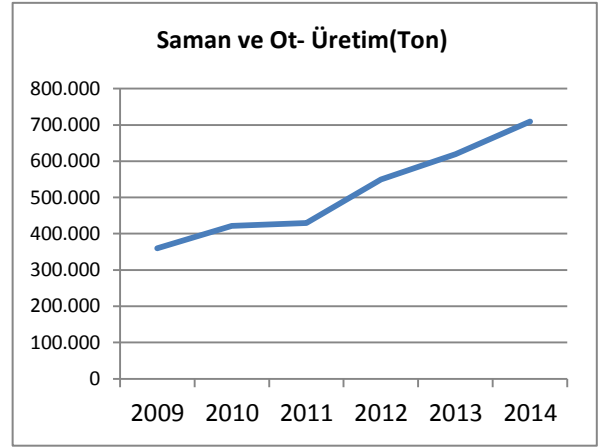
Şekil 17. Susam Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)

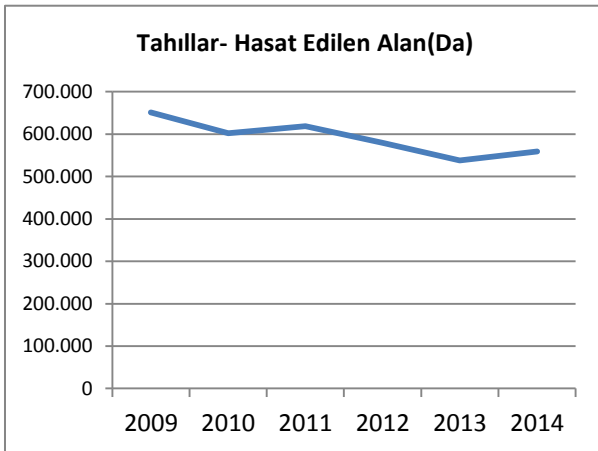
Şekil 18. Susam Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)

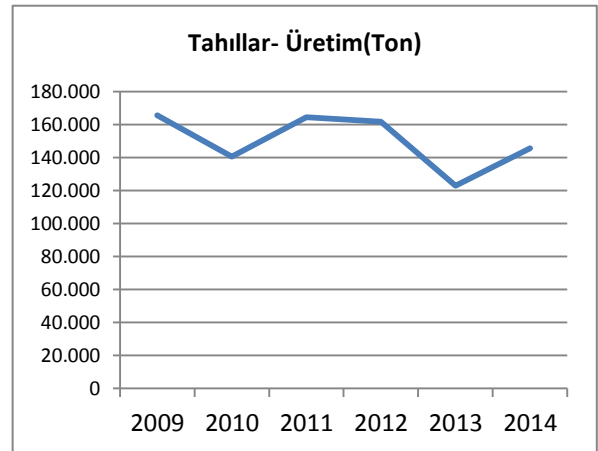
Şekil 19. Saman ve Ot Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)

Şekil 20. Saman ve Ot Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)

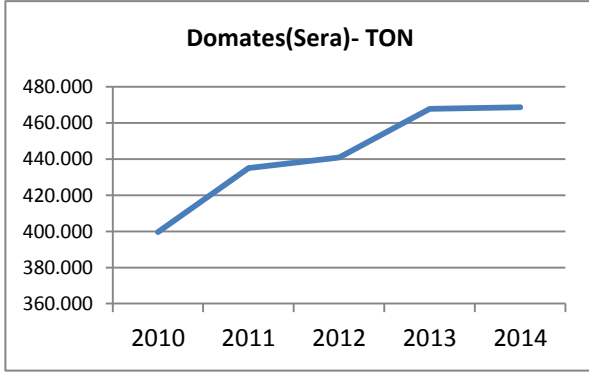

Şekil 21. Tahıllar Hasat Edilen Alan-Da(TUİK, 2009-2014)

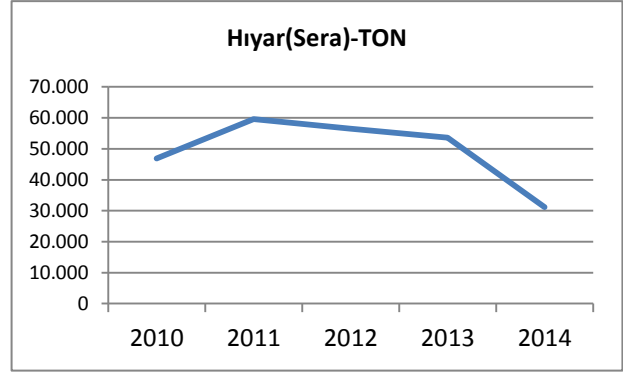

Şekil 22. Tahıllar Üretim-Ton(TUİK, 2009-2014)

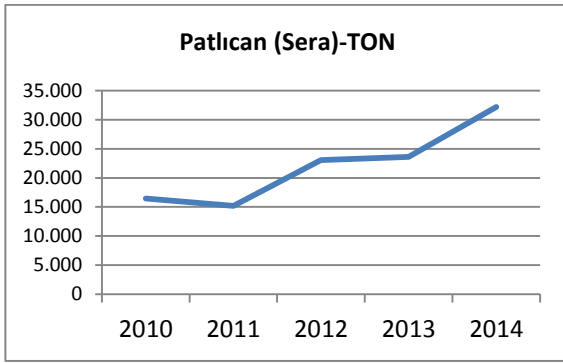
Muğla'da örtüaltı üretimde öne çıkan ürünler incelendiğinde 2010- 2014 döneminde üretimde artış yaşandığı görülmektedir. Ancak hıyar üretimi 2013 yılına göre %41 oranında düşüş göstermiştir. Ayrıca 2014 yılında Muğla'da üretilen toplam hıyarın %65'i, domatesin %67'si, patlıcanın %62'si ve fasulyenin %55'i örtü altı yetiştiriciliği ile üretilmiştir¹³.

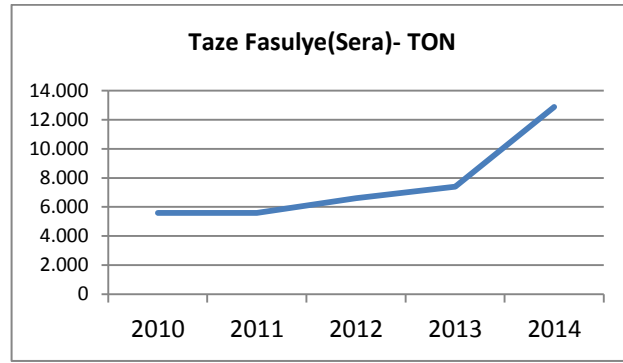
Şekil 23. Domates Üretim- Ton(TUİK, 2010-2014)

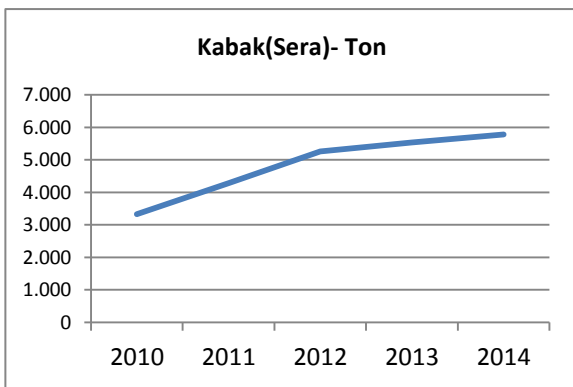
Şekil 24. Hıyar Üretim- Ton(TUİK, 2010-2014)

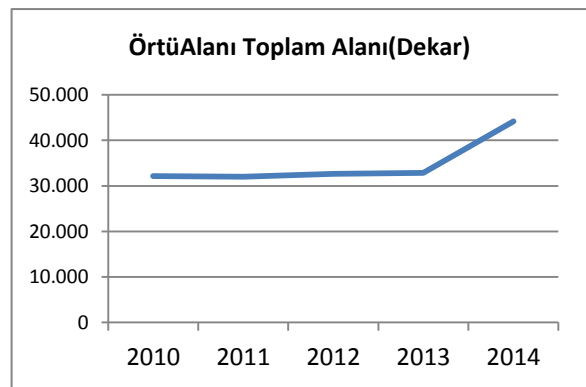
Şekil 25. Patlıcan(Sera)- TON(TUİK, 2010-2014)

Şekil 26. Taze Fasulye(Sera)- Ton(TUİK, 2010-2014)

Şekil 27. Kabak(Sera)- TON(TUİK, 2010-2014)

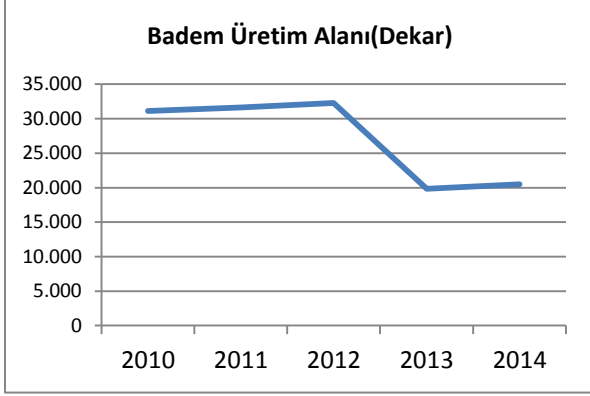

Şekil 28. Örtü Alanı Toplam Alanı- Da(TUİK, 2010-2014)

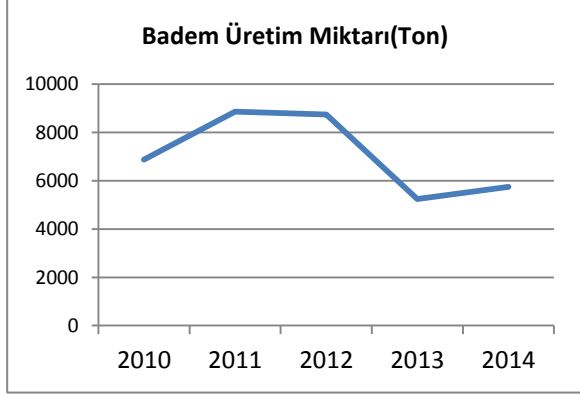
Muğla'da öne çıkan meyve türleri ise limon, badem, nar, portakal ve zeytindir. 2010-2014 döneminde badem üretim alanı ve toplam üretim miktarı dalgalı bir seyir göstermektedir. Nar üretimi

¹³ Bkz. Tablo 13.

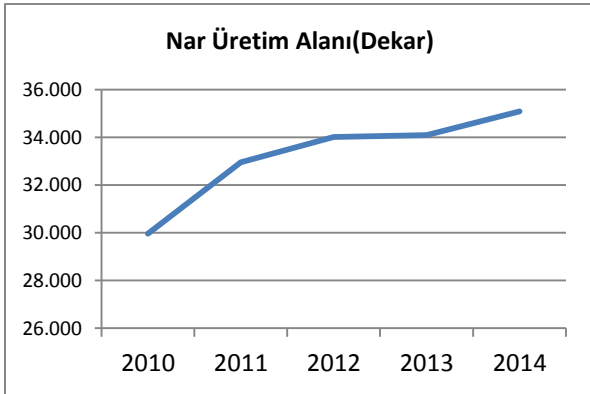
ise neredeyse düzenli sayılabilecek seviyede artış göstermekte, ancak 2014 yılında bir önceki yıla göre nar üretimi çok az bir artış(%2) göstermiştir. Washington portakal üretim alanı ve toplam üretimi yıllara göre çok az değişimler göstermektedir. Ancak, limon üretimi ve üretim alanı değerlerinin dengesiz olduğu görülmektedir. 2014 yılında zeytinyağı(yağlık) üretimi 2013 yılına göre %96,5 oranında artarak ani bir yükseliş göstermiştir. ¹⁴

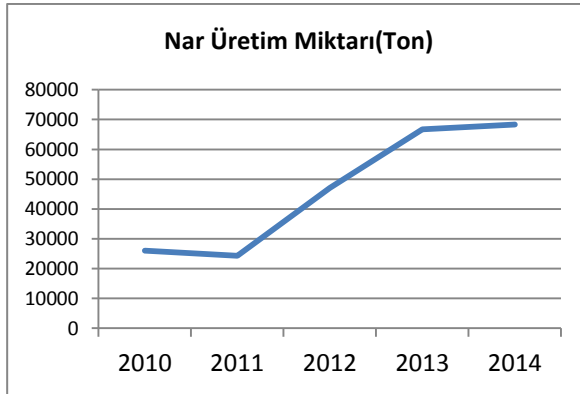
Şekil 29. Badem Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014)

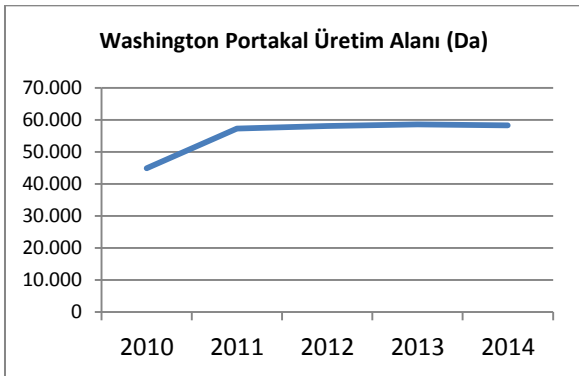
Şekil 30. Badem Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014)

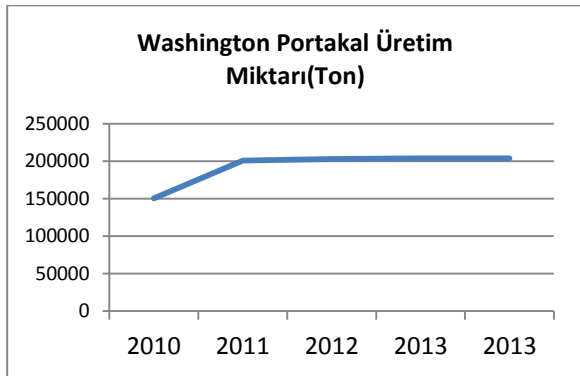
Şekil 31. Nar Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014)

Şekil 32. Nar Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014)

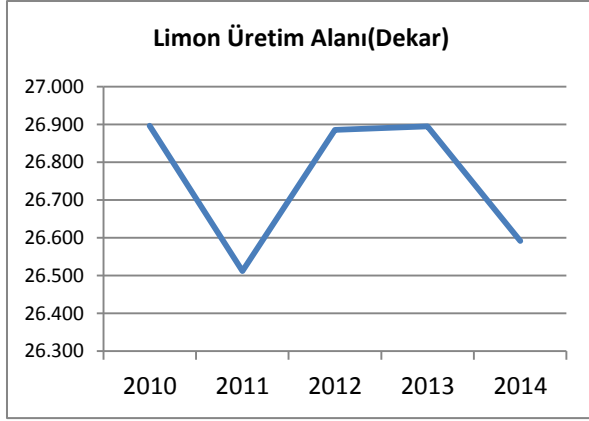

Şekil 33. Washington Portakalı Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014)

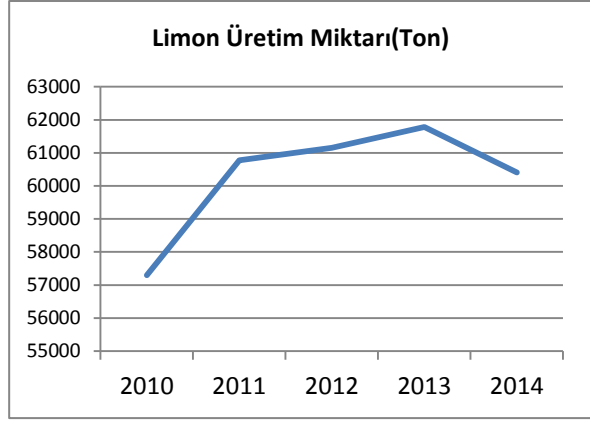

Şekil 34. Washington Portakal Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014)

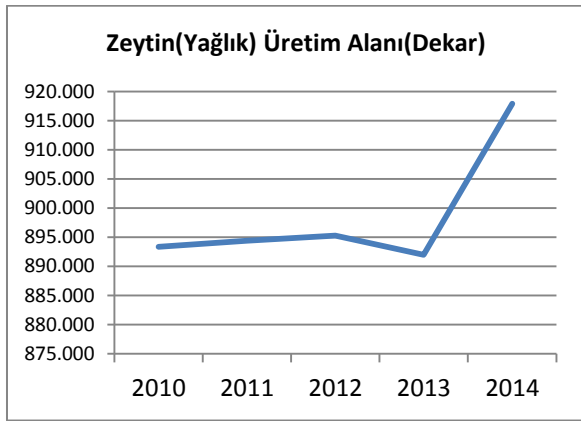
¹⁴ Bkz. Tablo 14.

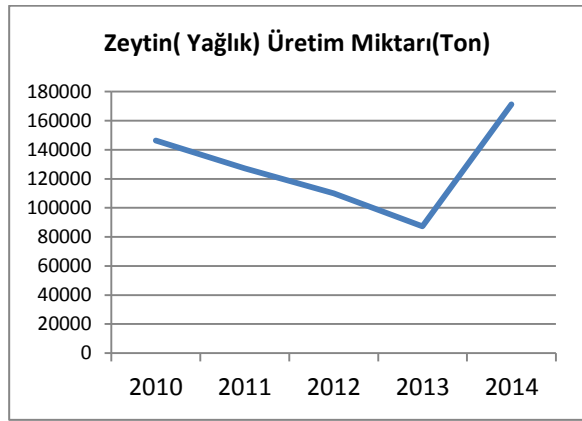
Şekil 35. Limon Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014)

Şekil 36. Limon Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014)

Şekil 37. Zeytin(Yağlık) Üretim Alanı- Da(TUİK, 2010-2014)

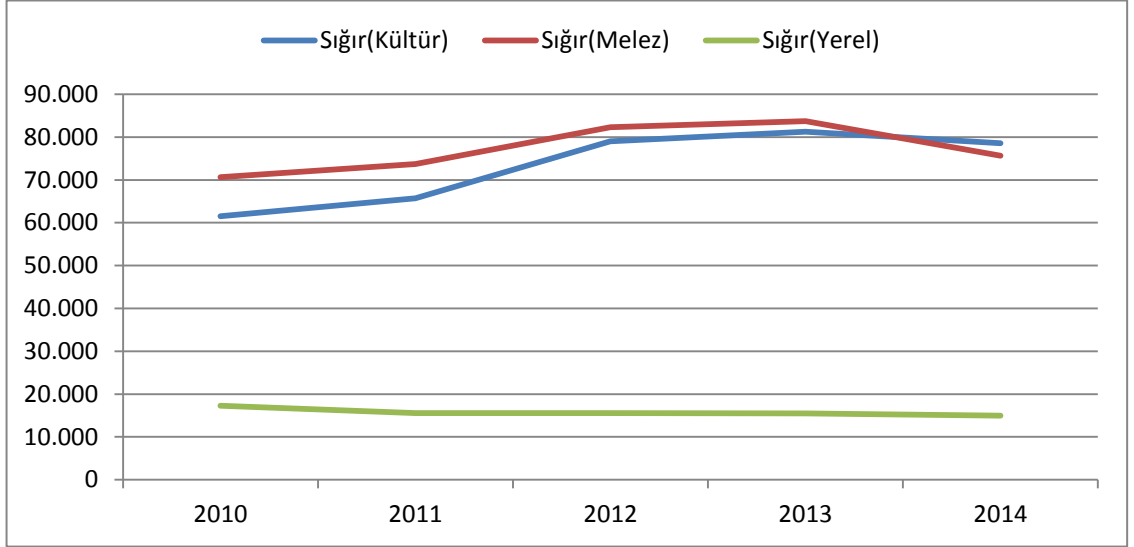

Şekil 38. Zeytin (Yağlık) Üretim Miktarı- Ton(TUİK, 2010-2014)

2014 yılı meyve üretim değerlerine göre washington portakal üretiminde Köyceğiz(%87); nar üretiminde Seydikemer ve Ortaca(%93); limon üretiminde Ortaca(%58); badem üretiminde Datça(%53) ve zeytinyağı üretiminde Milas ilçesi(%40) öne çıkmaktadır.

6.2 Hayvancılık

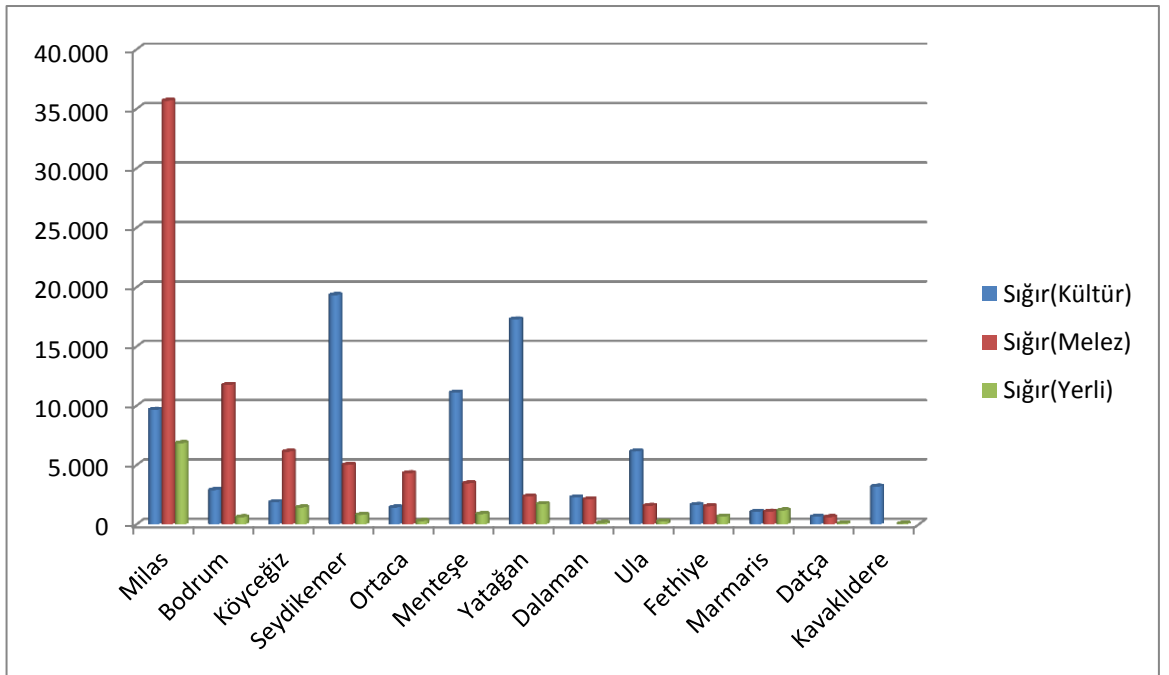
Şekil 39. Muğla Büyükbaş Hayvan Sayıları İstatistiği(2010-2014)

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri¹⁵

2010-2014 döneminde toplam büyükbaş hayvan sayısı yükseliş trendine girerek %13 artmıştır. Ancak 2014 yılında bir önceki yıla göre toplam büyükbaş hayvan sayısında %6 civarında bir düşüş görülmüştür.

Şekil 40. Muğla İlçeleri Büyükbaş Hayvan Sayıları (2014)

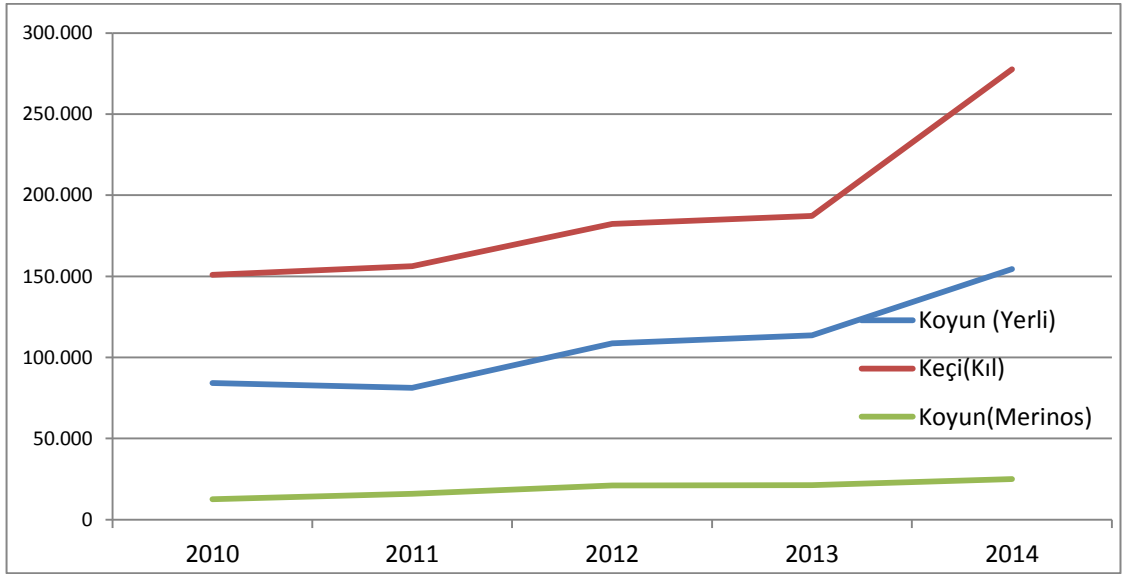

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri¹⁶

¹⁵ Bkz. Tablo 16.

Büyükbaş hayvan sayısının en fazla olduğu ilçeler sırasıyla Milas(%31), Seydikemer(%15), Yatağan(%13)'dir. Söz konusu ilçeler Muğla'nın toplam büyükbaş hayvan sayısının %58'lik bir kısmını oluşturmaktadır. Milas melez sığır sayısı bakımından tüm ilçeler üzerinde dominant durumdadır. Seydikemer ilçesi ise kültür sığır sayısı bakımından lider, Yatağan ilçesi ise ikincidir.

Şekil 41. Muğla Küçükbaş Hayvan Sayıları İstatistiği(2010-2014)

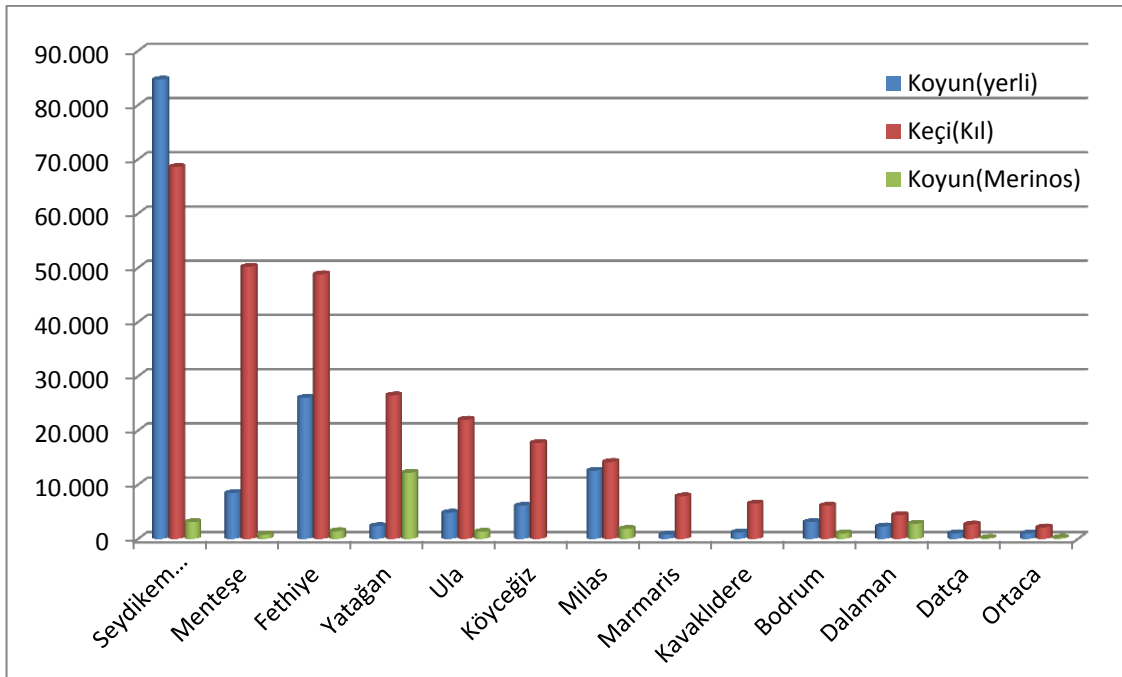
Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri¹⁷

Muğla'da en fazla sayıda yetiştirilen küçükbaş hayvan türü kıl keçisidir. 2010-2014 döneminde Muğla'daki yerli koyun sayısında %83'lük, kıl keçisi sayısında %84'lük ve merinos koyun sayısında %98'lik bir artış görülmektedir. Özellikle 2014 yılında tüm küçükbaş hayvan sayılarında büyük bir artış görülmektedir. 2014 yılında bir önceki yıla göre kıl keçisi sayısı %48, yerli koyun sayısı %36 artmıştır.

¹⁶ Bkz. Tablo 17.

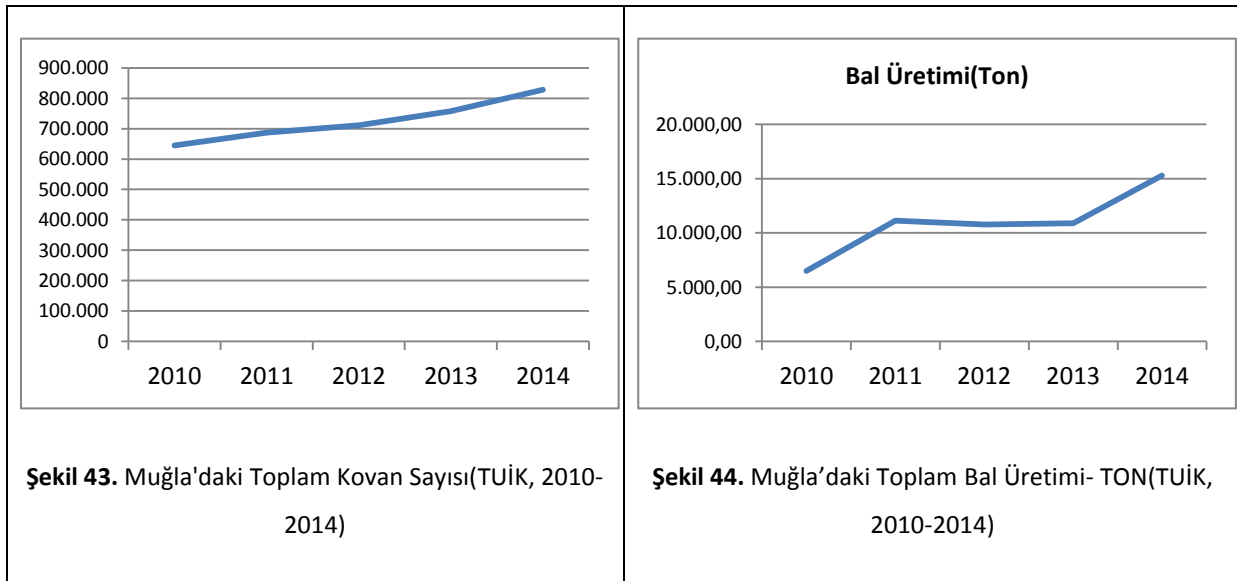
¹⁷ Bkz. Tablo 18.

Şekil 42. Muğla İlçeleri Küçükbaş Hayvan Sayıları(2014)

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri¹⁸

Küçükbaş hayvan sayısının en fazla olduğu ilçe Seydikemer'dir. Seydikemer ilçesi, Muğla'nın toplam küçükbaş hayvan sayısının %34'lük bir kısmını oluşturmaktadır. Küçükbaş hayvan sayısı bakımından öne çıkan diğer iller sırasıyla Fethiye, Mentеше ve Yatağan'dır. Bu dört ilçe Muğla'nın toplam küçükbaş hayvan sayısının % 73'ünü oluşturmaktadır.

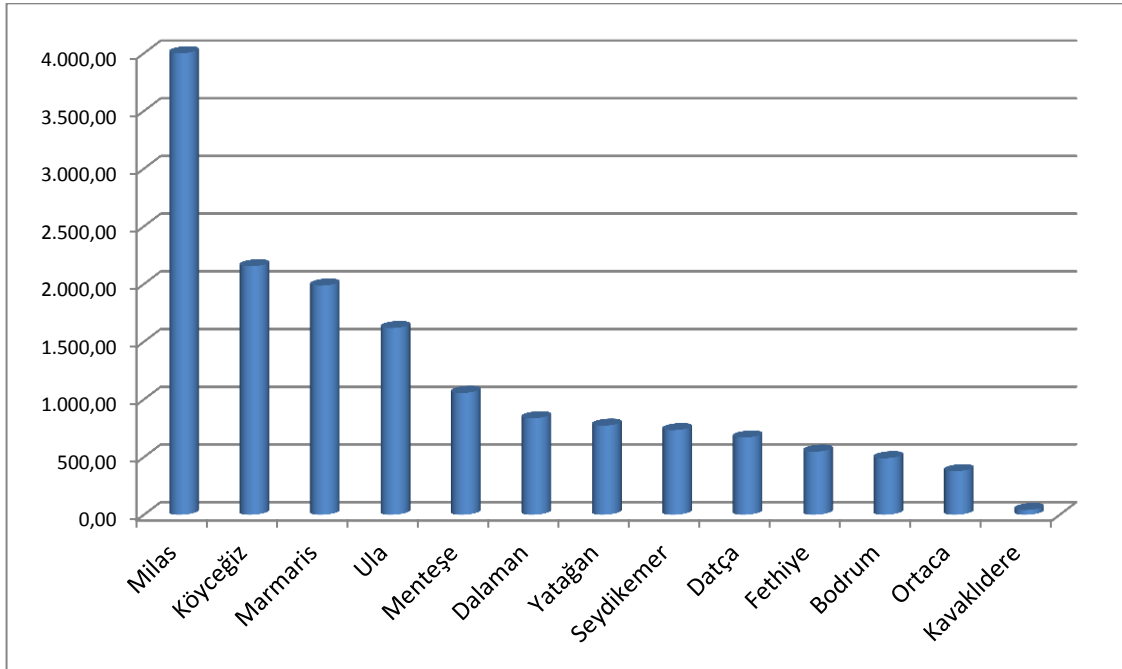

2010-2014 döneminde Muğla'daki koyun sayısında %28'lik, bal üretim miktarında %136'lık bir artış görülmektedir.¹⁹

¹⁸ Bkz. Tablo 19.

Muğla'nın ilçeleri arasında arıcılık yapan işletme sayısı bakımından öne çıkanlar sırasıyla; Milas, Köyceğiz, Marmaris ve Ula ilçeleridir.

Şekil 45. Muğla İlçeleri Bal Üretimi-Ton(2014)

Kaynak: TÜİK, Hayvancılık İstatistikleri

Muğla ilçelerinin büyük çoğunluğunda Bal üretimi miktarı ve arıcılık yapan işletme sayısı bakımından homojen bir dağılım olduğu söylenebilir. Bal üretim yüzdeleri bakımından öne çıkan ilçeler Milas(%26), Köyceğiz(%14), Marmaris(%13) ve Ula(%11) ilçeleridir²⁰.

6. TURİZM

Türkiye’de en fazla turist çeken varış noktaları incelendiğinde öne çıkan iller sırasıyla İstanbul, Antalya, Muğla, İzmir ve Aydın’dır. Muğla il genelinde ekonomisi büyük ölçüde turizm sektörüne bağımlı gelişen, yatak kapasitesi, ziyaretçi sayısı ve turizm varlıkları bakımından bölge ortalamasının üstünde yer alan Marmaris, Bodrum, Fethiye, Datça, Köyceğiz, Ula, Ortaca, Dalaman ilçeleri turizm odağı olarak belirlenmiştir. Söz konusu ilçelerin il genelinde ki nüfus ve ekonomik büyüklüğü dikkate alındığı zaman

İlin tüm turizm potansiyeline rağmen turizm sektöründe istenen büyüme ve verim sağlanamamaktadır. Bunun sebeplerinden birisi ise güçlü işbirliğinin ve bu konuda inisiyatifin oluşturulamamasıdır. Bölge’de turizm ile ilgili birçok STK turizm sorunlarının çözülmesi, üst makamlarla ilişki kurulması gibi birçok konuda çalışırken; kurumlar arası koordinasyonun

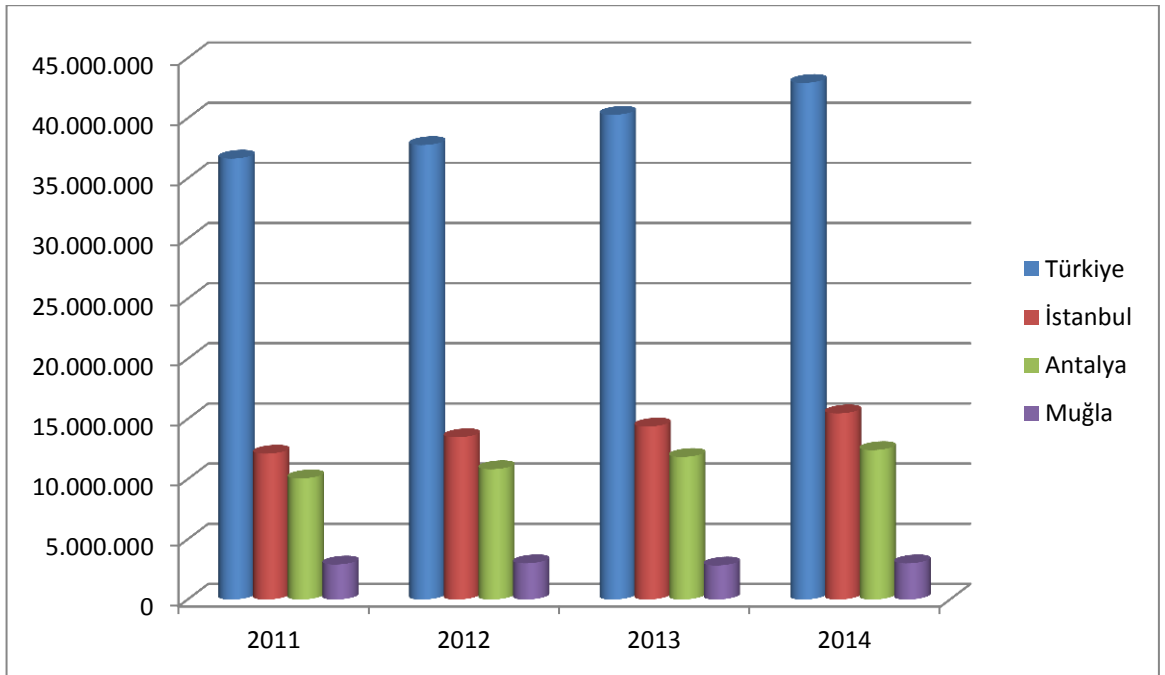
¹⁹ Bkz. Tablo 20.

²⁰ Bkz. Tablo 21.

sağlanamaması sonucu mükerrer çalışmalar ortaya çıkmakta ve verimsiz sonuçlar doğmaktadır. Birçok ilçe, ülke ve dünya çapında turizmle ilgili önemli adımlar atmaya çalışırken verimli sonuçlar alamamakta ve sorunların çözümü için gerekli lobi gücünü oluşturamamaktadır.

Ayrıca, bölge genelinde birçok farklı destinasyon ve alternatif turizm çeşidi bulunmasına rağmen bölgenin bu farklılıkları öne çıkaran bir tanıtım stratejisi bulunmaması turizmin önündeki engellerden birisi olarak öne çıkmaktadır. Günümüzde gelişmiş bilgi ağları ile birlikte bilgi iletişim teknolojilerinin her alanda kullanımı önem kazanırken bölgenin tanıtımında bilgi iletişim teknolojileri kullanımının istenen seviyede olmadığı belirlenmiştir. Bölgenin ülke ve dünya genelinde çok tanınan destinasyonları olmakla birlikte markalaşma sürecini başarıyla yürütebilen bir turizm merkezinin yaratılmadığı belirlenmiştir.

Şekil 46. Türkiye’de Geceleme Yapan Yabancı Turistlerin Toplam Çıkış Sayıları

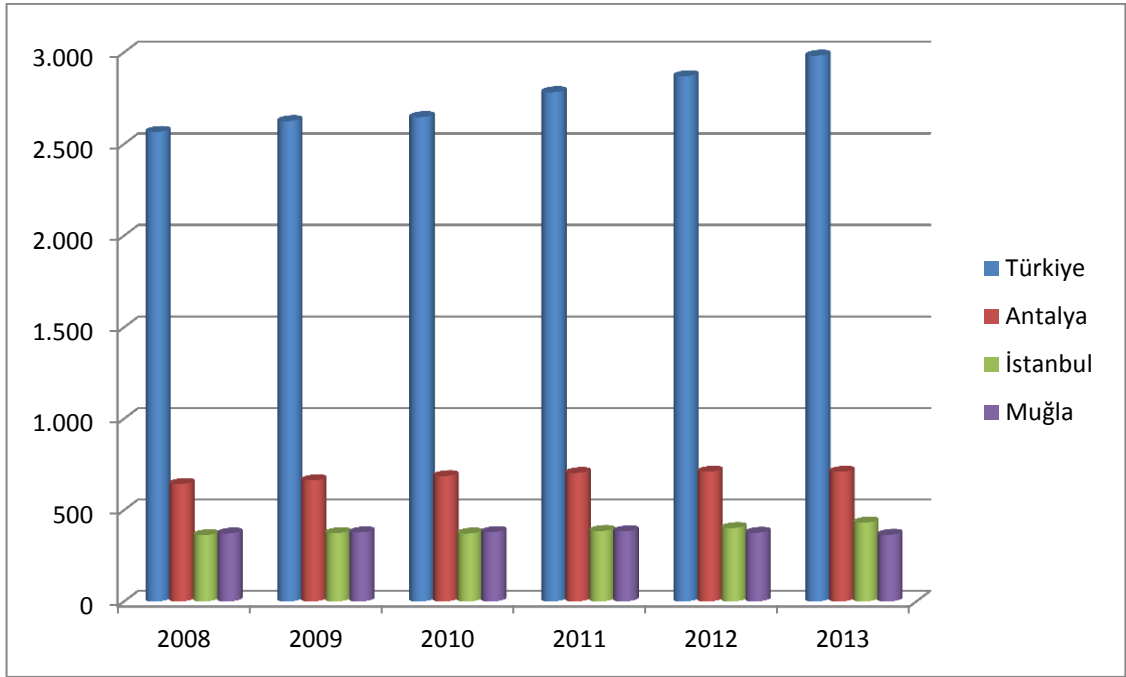

Kaynak: TÜİK, Turizm İstatistikleri²¹

Türkiye’den çıkış yapan yabancı turist sayısı bakımından öne çıkan iller sırasıyla İstanbul, Antalya ve Muğla’dır. 2014 yılı verilerine göre İstanbul ve Antalya ilinden çıkış yapan yabancı turist sayısı Türkiye toplamının yaklaşık % 65’lik kısmını tek başına karşılamaktadır. Muğla’dan çıkış yapan yabancı turist sayısı ise Türkiye toplamının yaklaşık % 7’sidir.

²¹Bkz. Tablo 22.

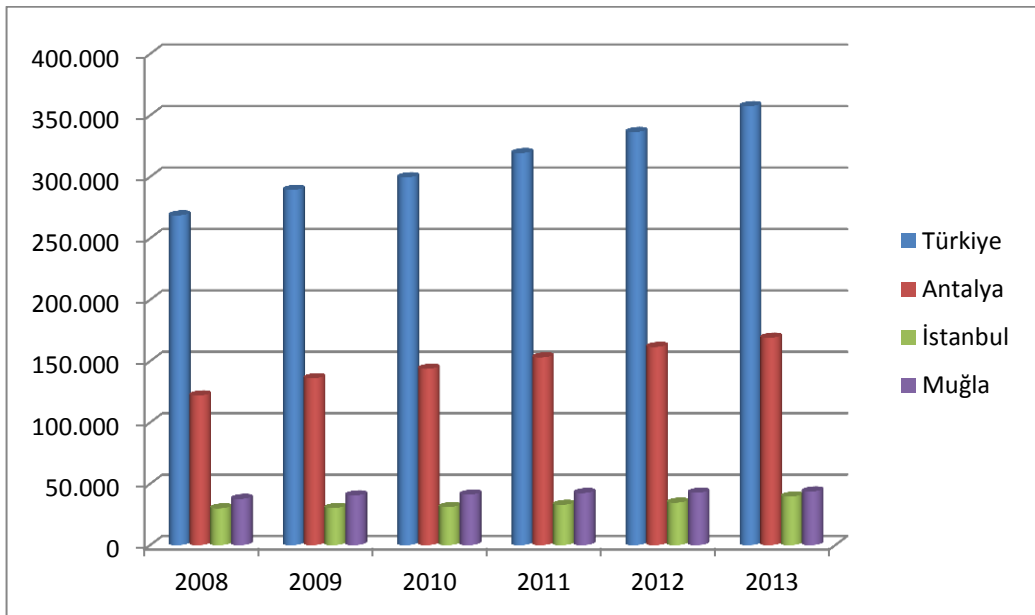
Şekil 47. Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları(2008-2013)

Kaynak: KTB, Turizm İstatistikleri²²

2008-2013 yılları arasında turizm işletme belgeli tesis sayısı istatistiklerine göre tesis sayısında Türkiye genelinde %16 artış görülmesine rağmen Muğla il genelinde %2'lik bir düşüş görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Muğla'nın turizm işletme belgesine sahip tesis sayısı Türkiye toplamının %12'lik kısmını oluşturmaktadır.

Şekil 48. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Oda Sayıları(2008-2013)

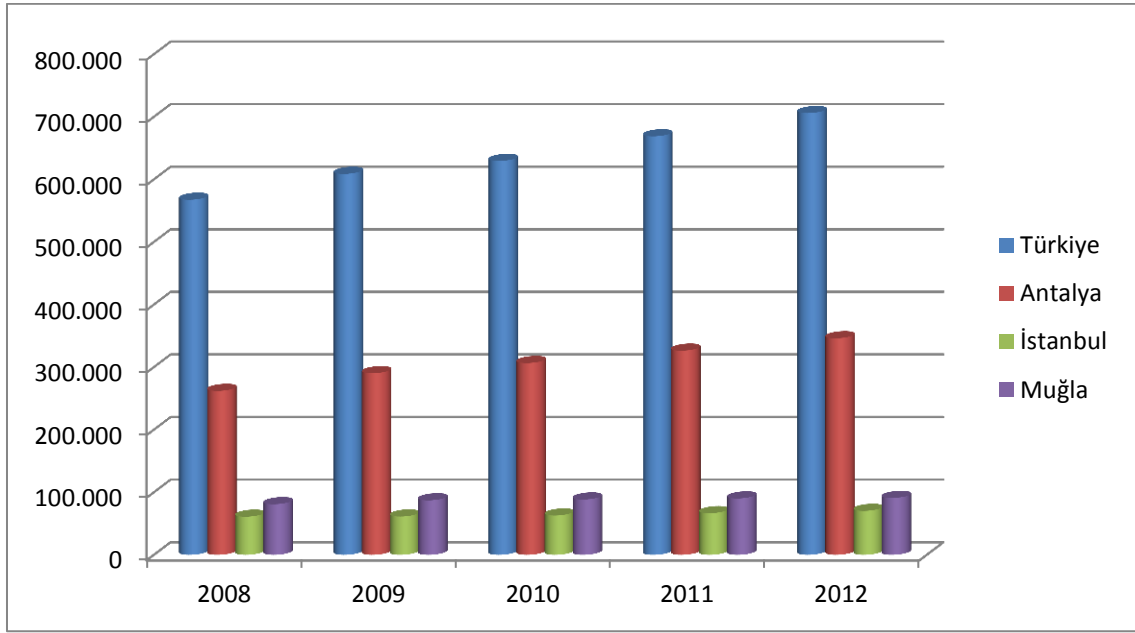

Kaynak: KTB, Turizm İstatistikleri²³

²² Bkz. Tablo 23.

2008-2013 yılları arasında turizm işletme belgeli tesislerin istatistiklerine göre oda sayısında Türkiye genelinde %32, Muğla il genelinde %15 artış görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Muğla'nın turizm işletme belgesine sahip tesislerin oda sayısı Türkiye toplamının %12'sini oluşturmaktadır.

Şekil 49. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Sayıları(2008-2013)

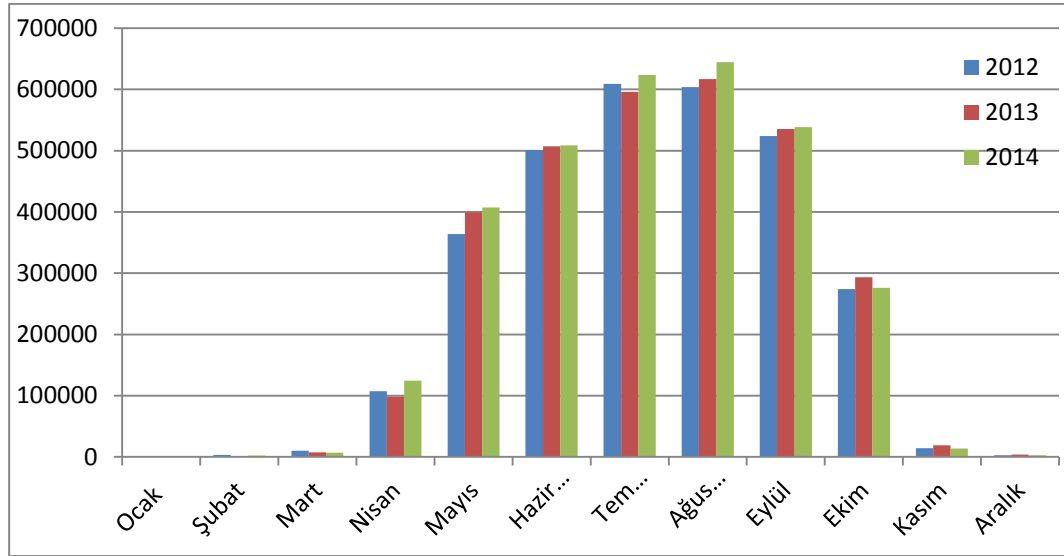
Kaynak: KTB, Turizm İstatistikleri²⁴

2008-2013 yılları arasında turizm işletme belgeli tesislerin istatistiklerine göre yatak sayısında Türkiye genelinde %32 Muğla il genelinde %15 artış görülmektedir. 2013 yılı verilerine göre Muğla'nın turizm işletme belgesine sahip tesislerinin yatak sayısı Türkiye toplamının %12'sini oluşturmaktadır.

²³ Bkz. Tablo 24.

²⁴ Bkz. Tablo 25.

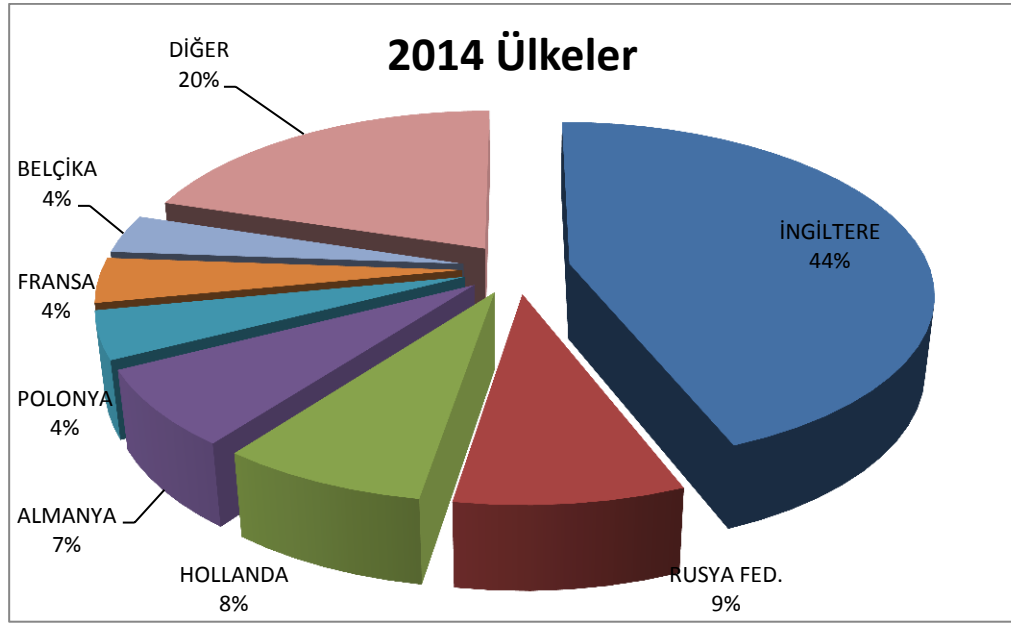
Şekil 50. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Turist Sayısı Aylık(2012-2014)

Kaynak: Muğla Turizm İl Müdürlüğü, Turist Girişleri ²⁵

Muğla ili, 2014 yılı Aralık ayı sonu itibariyle hava ve deniz hudut kapılarından giriş yapan yabancı turist sayısı toplamda 3 milyon 149 bin 912 kişidir. Muğla'nın aylık yabancı turist giriş istatistiklerine göre turistlerin en yoğun olarak ilimizi ziyaret ettikleri dönem Mayıs- Ekim aylarını kapsamaktadır. Kış döneminde ilimize gelen yabancı turistlerin toplam yabancı turist sayısı içerisinde ki payı sadece %4,8 olmuştur. Bundan dolayı, Muğla'daki turizm sektörünün deniz-kum-güneş eksenindeki gelişmişliğine paralel olarak kış turizminin de gelişmesi için gerekli çalışmalar yapılarak sektörün sürdürülebilirliği sağlanmalıdır. Özellikle kültür turizmi, agro turizm, doğa turizmi, kongre turizmi vb. alternatif turizm türlerinin geliştirilmesi ile sektörün bu sorunu giderilebilir.

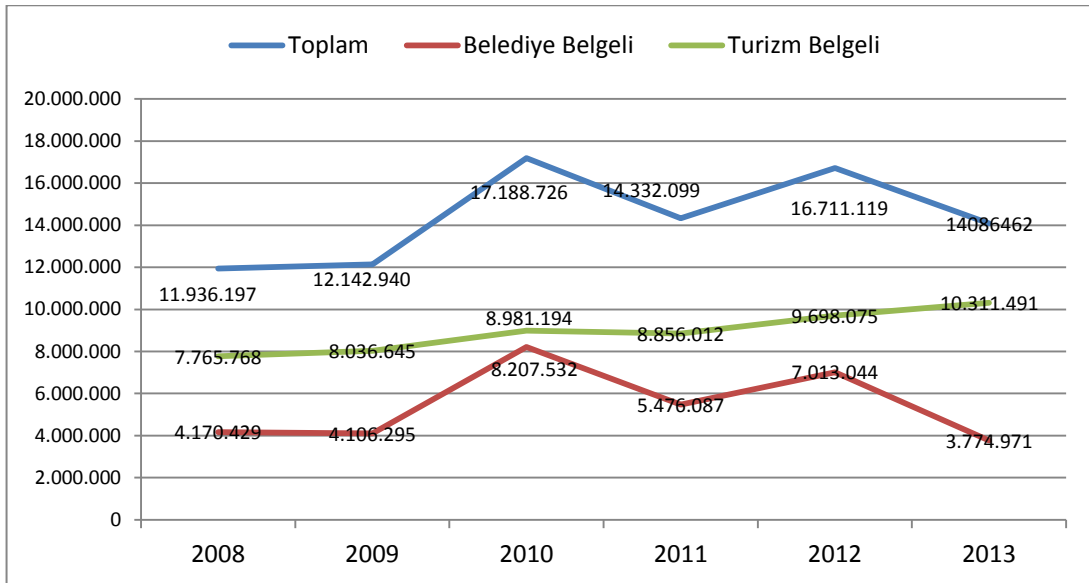
Şekil 51. Muğla'ya Giriş Yapan Yabancı Ziyaretçilerin Ülkelere Göre Dağılımı(2014)

Kaynak: Muğla Turizm İl Müdürlüğü, Turist Girişleri²⁶

Muğla'ya giriş yapan yabancı turistlerin milliyetlerine göre sınıflandırmasında en yüksek orana sahip olan ülkeler İngiltere(%44), Rusya Federasyonu(%9), Hollanda(%8), Almanya(%7), Polonya(%4), Fransa(%4) ve Belçika(%4) olarak görülmektedir.

Şekil 52. Muğla'daki Turizm ve Belediye Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Toplama Geceleme Sayısı(2008-2013)

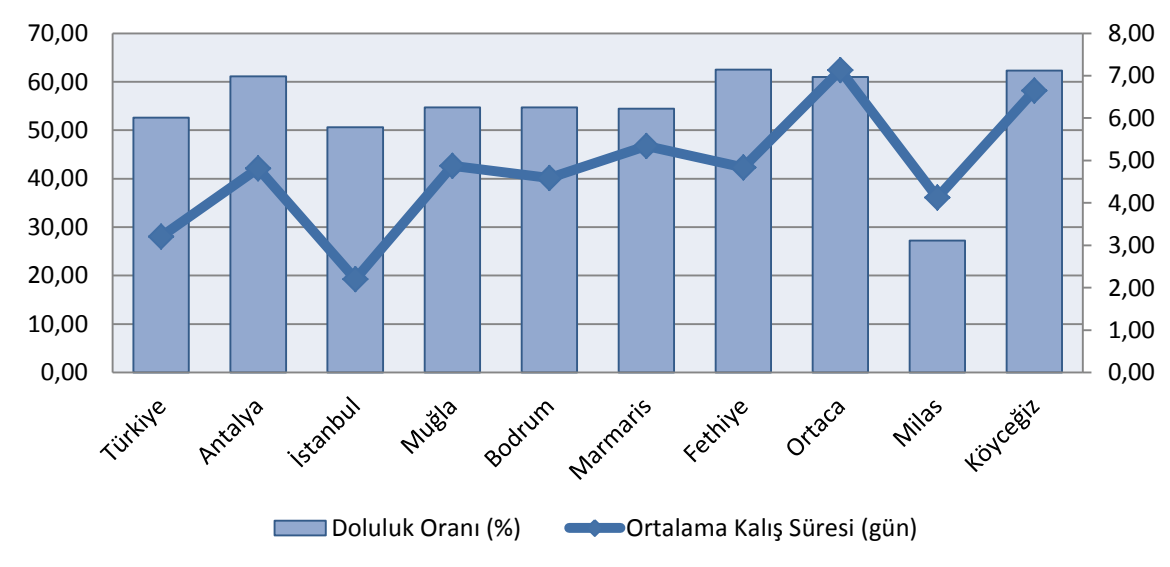

Kaynak: KTB, Turizm İstatistikleri

²⁶ Bkz. Tablo 27.

2008-2013 döneminde yabancı turistlerin turizm belgeli tesislerde ki toplam geceleme sayısı artış eğilimine girmiştir. Ancak belediye belgeli tesislerde toplam geceleme sayıları yıllar içerisinde dalgalanma göstermektedir. Özellikle 2012-2013 sezonunda belediye belgeli tesislere gelen yabancı turistlerin toplam geceleme sayısı yaklaşık %46 düşmüştür.

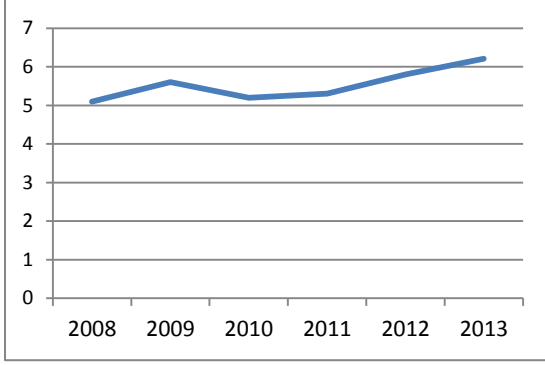
Şekil 53. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Doluluk Oranları ve Ortalama Kalış Süreleri(2013)

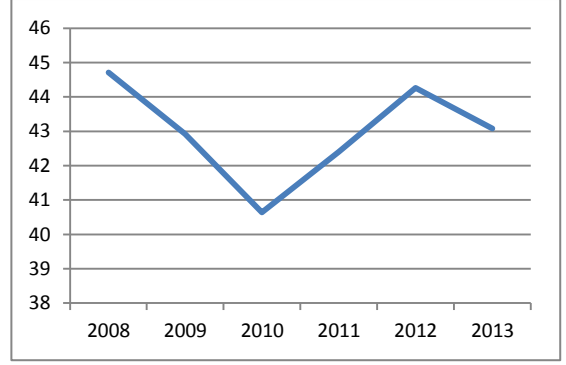
Kaynak: KTB, Turizm İstatistikleri²⁷

Türkiye, Antalya, İstanbul ve Muğla'da turistlerin tesislerde ortalama kalış süresi incelendiğinde çarpıcı bir sonuçla karşılaşılmaktadır. Muğla'ya gelen turistler tesislerde ortalama 4,9 gün kalırken; Türkiye'de ortalama 3,2 gün; Antalya'da 4,8 gün ve İstanbul'da 2,2 gün kalmaktadır. Muğla ilçeleri arasında doluluk oranı(%62,5) ile Fethiye ve ortalama kalış süresi(7,1 gün) bakımından Ortaca ilçesi lider konumdadırlar.

²⁷ Bkz. Tablo 28.

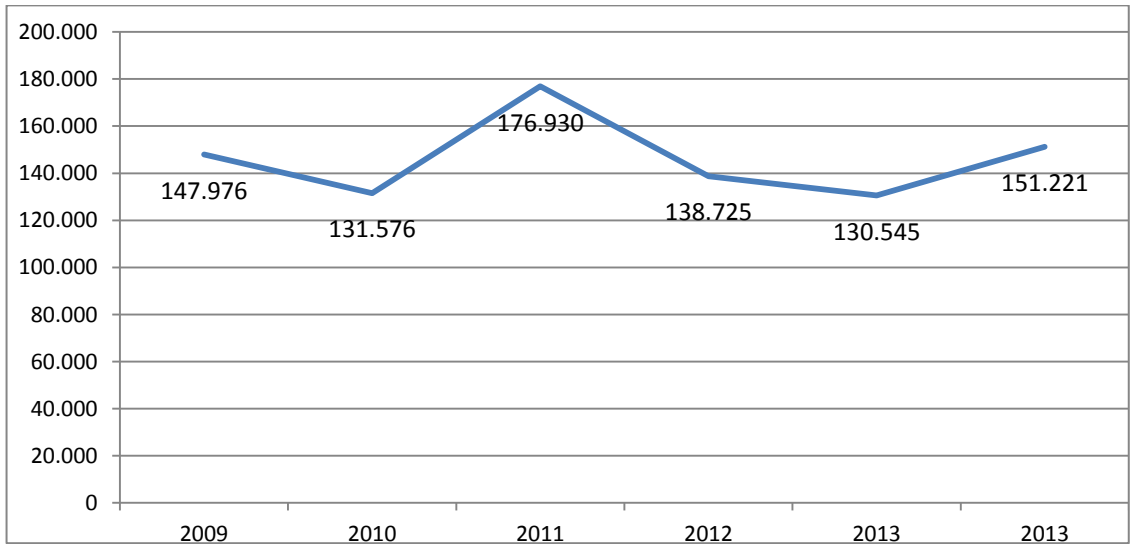
Şekil 54. Turizm Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Muğla il genelindeki Ortalama Kalış Süreleri(KTB, 2008-2013)

Şekil 55. Turizm Belgeli Tesislerde Yabancı Turistlerin Muğla il genelinde Sağladığı Doluluk Oranları(KTB, 2008-2013)

Muğla'da 2008-2013 döneminde turizm belgeli tesislerde konaklayan yabancı turistlerin ortalama kalış süreleri 2013 yılında en yüksek değerine ulaşmıştır. Yabancı turistlerin sağladığı doluluk oranları 2008-2013 döneminde dalgalı bir seyir göstermektedir. Yerli ve yabancı turistlerin tümünü kapsayan toplam doluluk oranı ise 2013 yılında %54,72 oranına ulaşmıştır²⁸.

Şekil 56. Muğla'ya Kış Döneminde(Mayıs-Ekim Haricindeki Aylar) Giriş Yapan Yabancı Turistlerin Grafiği(2009-2014)

Kaynak: MKTİM, Turist Girişleri²⁹

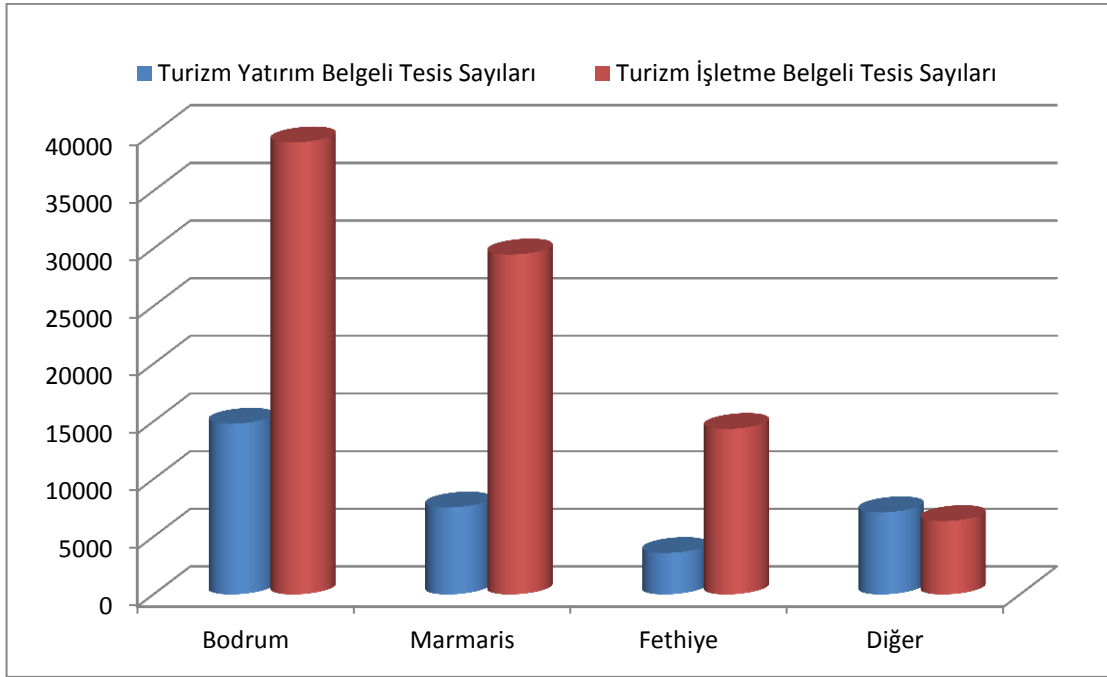
2009-2013 döneminde kış aylarında(Mayıs- Ekim Haricindeki Aylar) Muğla'ya giriş yapan yabancı turistlerin grafiği tüm yıllarda sürekli bir dalgalanma göstermektedir. 2014 yılında gelen yabancı turistlerin sadece %4,8'lik kısmı kış aylarında Muğla'ya giriş yapmışlardır. 2013 yılın kış sezonunda %4,2 olan bu oran 2014 yılında az da olsa bir artış göstermiştir.

²⁸ Bkz. Tablo 29.

²⁹ Bkz. Tablo 26.

Belediye belgeli turizm tesisleri hariç olmak üzere Muğla ilçeleri arasında tesis, oda ve yatak kapasitesi bakımından en öne çıkan ilçeler sırasıyla Bodrum, Marmaris, Fethiye, Milas ve Ortaca'dır. Bodrum ilçesi tek başına, turizm yatırım/işletme belgeli tesis yatak kapasitesi bakımından tüm ilin %44'lük bir kısmını, Marmaris ise %33'lük bir kısmını oluşturmaktadır.

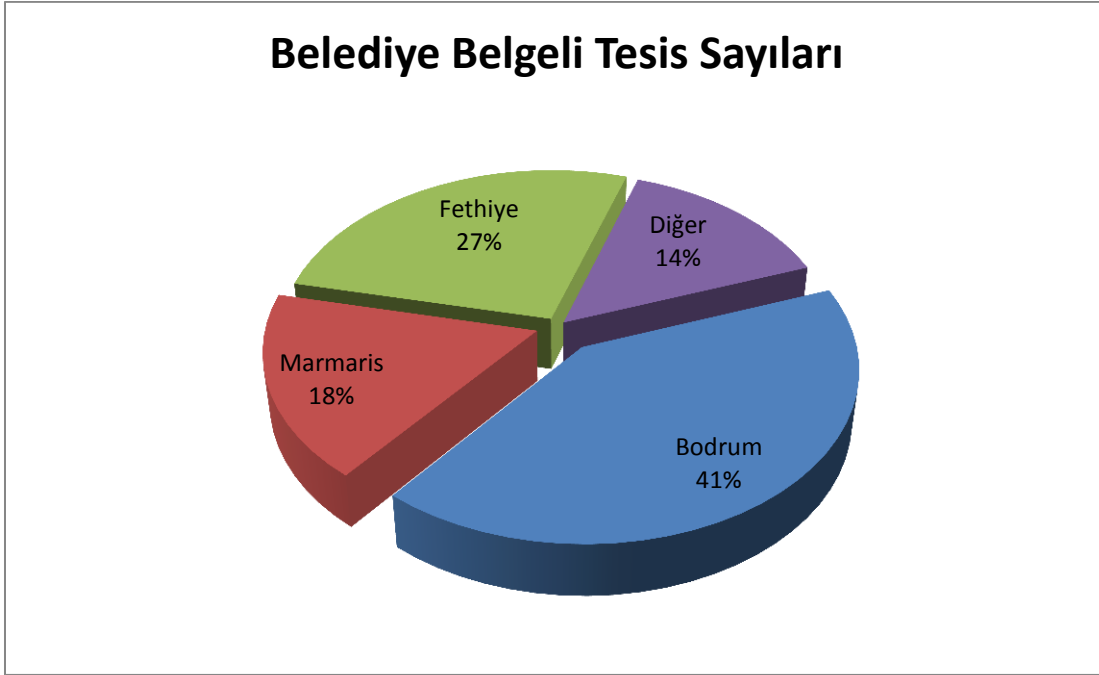
Şekil 57.Muğla İlçelerindeki Turizm Yatırım/işletme Belgeli Tesislerin Yatak Kapasitesi(2014)

Kaynak: MKTİM, Tesisler

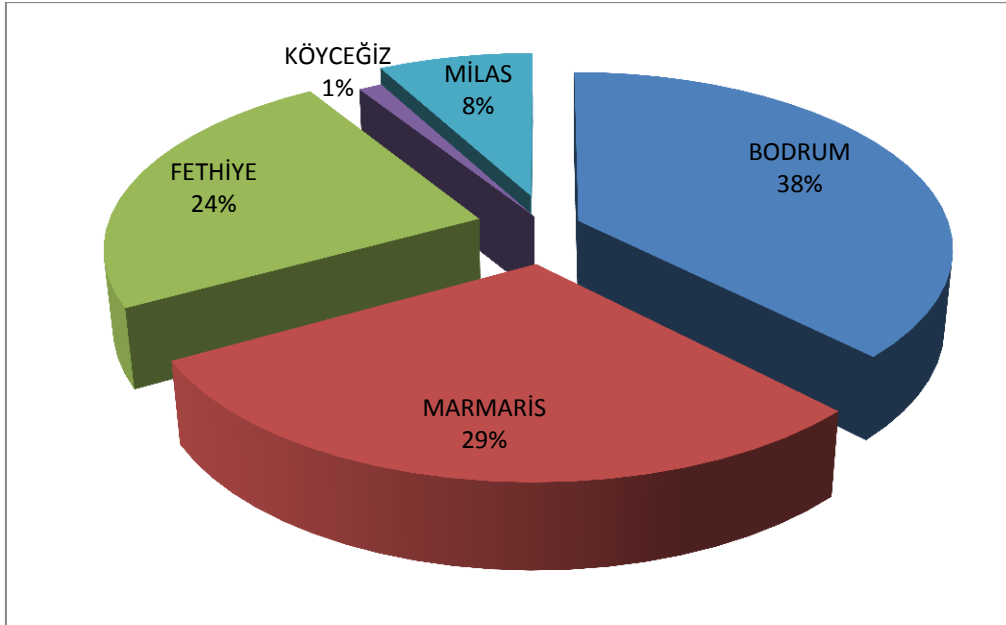
Belediye belgeli tesis sayıları büyüklük sıralamasına göre öne çıkan ilçeler ise Bodrum, Fethiye ve Marmaris'tir. Muğla'da kayıtlı belediye belgeli tesislerin toplam yatak kapasitesinin yaklaşık %85,5'ini bu üç il oluşturmaktadır.

Şekil 58. Muğla İlçelerindeki Belediye Belgeli Tesislerin Yatak Kapasitesi(2014)

Kaynak: MKTİM, Tesisler³⁰

Şekil 59. Muğla ilçelerindeki Bakanlık Belgeli Marina Kapasite Oranları(2013)

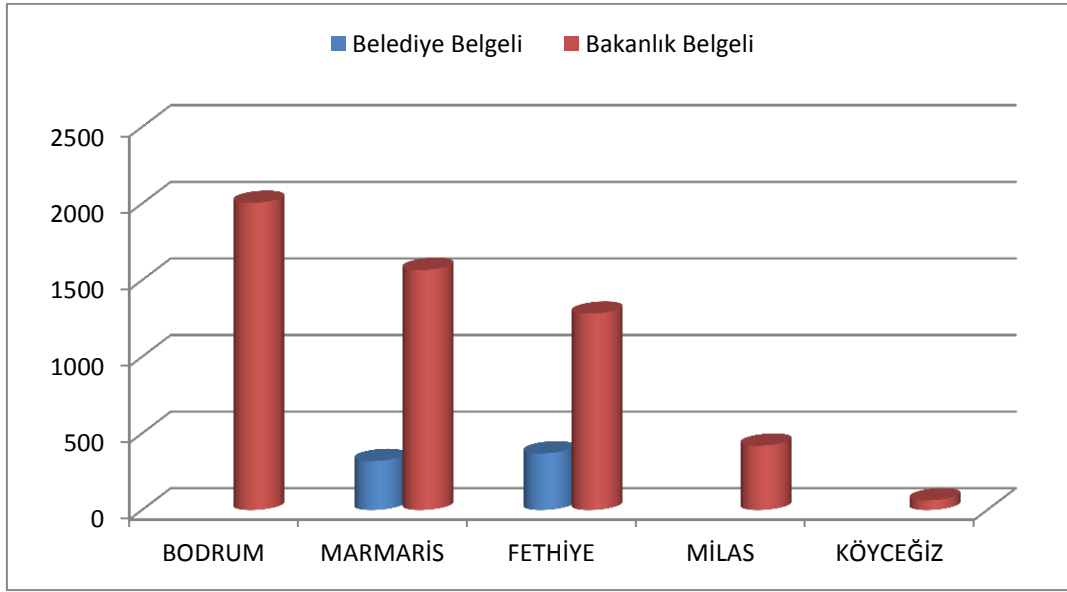
Kaynak: MKTİM, Marinalar³¹

Muğla'da il genelinde Bodrum, Marmaris, Fethiye, Datça, Köyceğiz ve Milas ilçelerinde toplamda 23 adet bakanlık belgeli, 6 adet belediye belgeli marina vardır. Bu marinaların yat bağlama kapasitesi ise bakanlık belgeli olan marinalar için 5.337, belediye belgeli olanlar içinse 690'dır.

³⁰ Bkz. Tablo 32.

³¹ Bkz. Tablo 31.

Şekil 60.Muğla ilçelerindeki Bakanlık ve Belediye Belgeli Marina Kapasiteleri(2013)

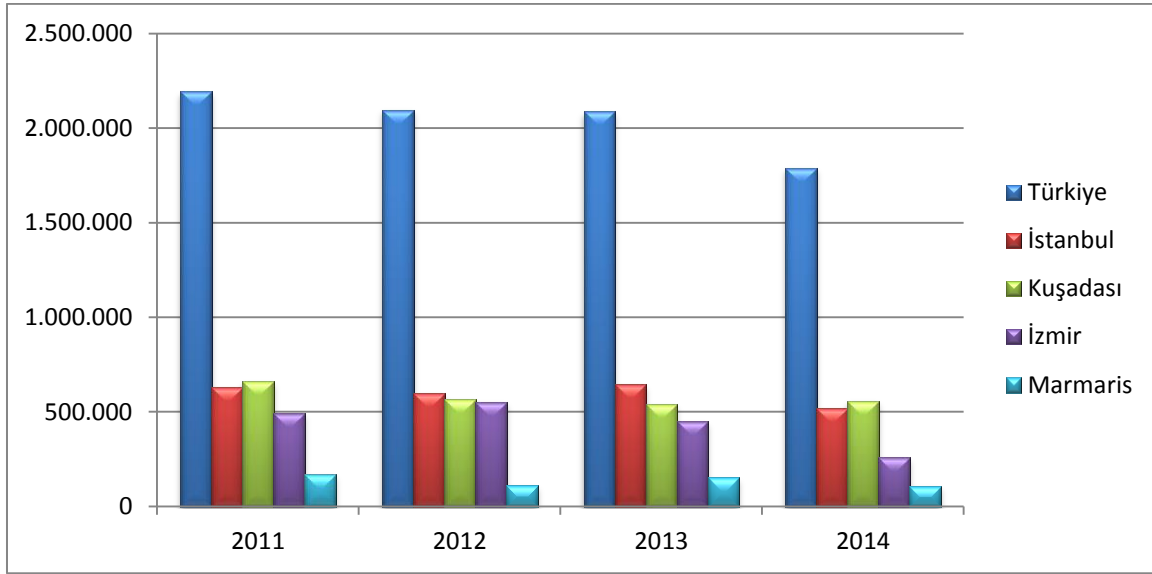
Kaynak: MKTİM, Marina İstatistikleri³²

Kruvaziyer Turizm:

Türkiye’de Kruvaziyer turizm konusunda öne çıkan iller sırasıyla Kuşadası, İstanbul, İzmir, Antalya ve Muğla’dır. 2013 yılında yolcu sayısı bakımından birinci liman olan İstanbul 2014 yılında yerini Kuşadası Limanı’na bırakmıştır. 2014 yılında Türkiye’nin toplam kruvaziyer yolcu sayısı 1 milyon 790 bin 125 olarak belirtilmiştir. Muğla’da kruvaziyer turizm konusunda öne çıkan yerler ise sırasıyla Marmaris, Bodrum, Fethiye, Güllük ve Göcek limanlarıdır. 2014 yılında Muğla’nın toplam kruvaziyer yolcusu ise 143 bin 250 olarak belirtilmiştir. 2014 yılı verilerine göre Türkiye’nin toplam kruvaziyer yolcu sayısına Muğla ilinin katkısı % 8 olarak hesaplanmıştır.

³² Bkz. Tablo 31-32.

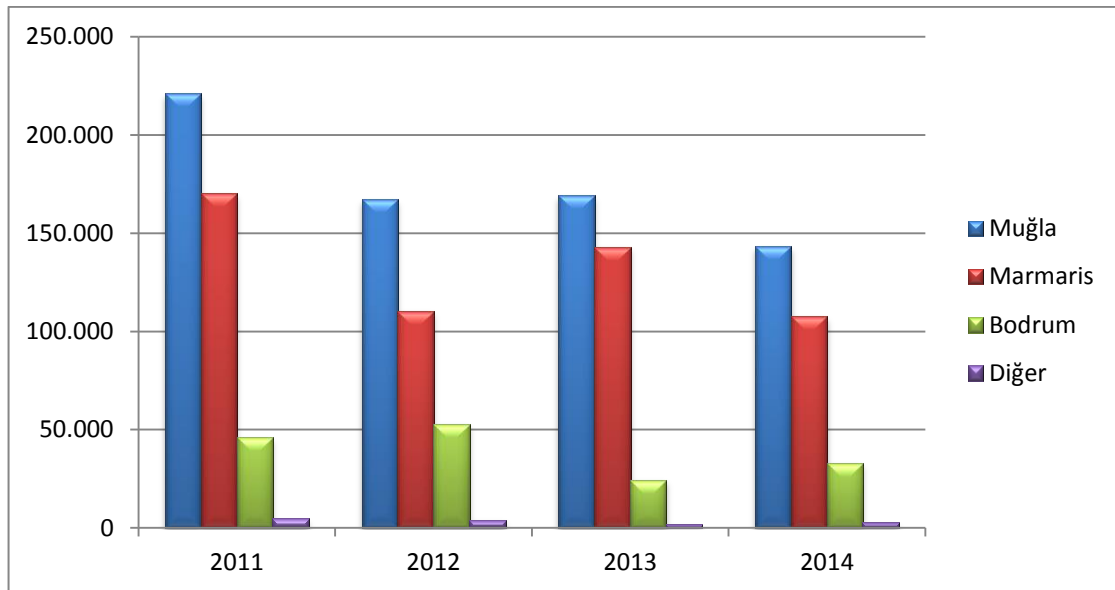
Şekil 61. Türkiye’deki Önemli Limanların Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2014)

Kaynak: DTGM, Kruvaziyer İstatistikleri³³

Muğla ili içerisinde kruvaziyer yolcu sayısı bakımından öne çıkan limanlar ise Marmaris ve Bodrum olarak görülmektedir. 2014 yılı verilerine göre Marmaris limanının toplam kruvaziyer yolcu sayısı 107 bin 724 kişi olarak hesaplanmıştır. Marmaris limanının, Muğla’nın toplam kruvaziyer yolcu sayısına katkısı %75; Bodrum limanının katkısı ise %23 olarak görülmektedir. Fethiye, Göcek ve Güllük limanlarının toplam katkısı ise %2 civarındadır.

Şekil 62. Muğla Limanlarının Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(2011-2014)³⁴

Kaynak: DTGM, Kruvaziyer İstatistikleri³⁵

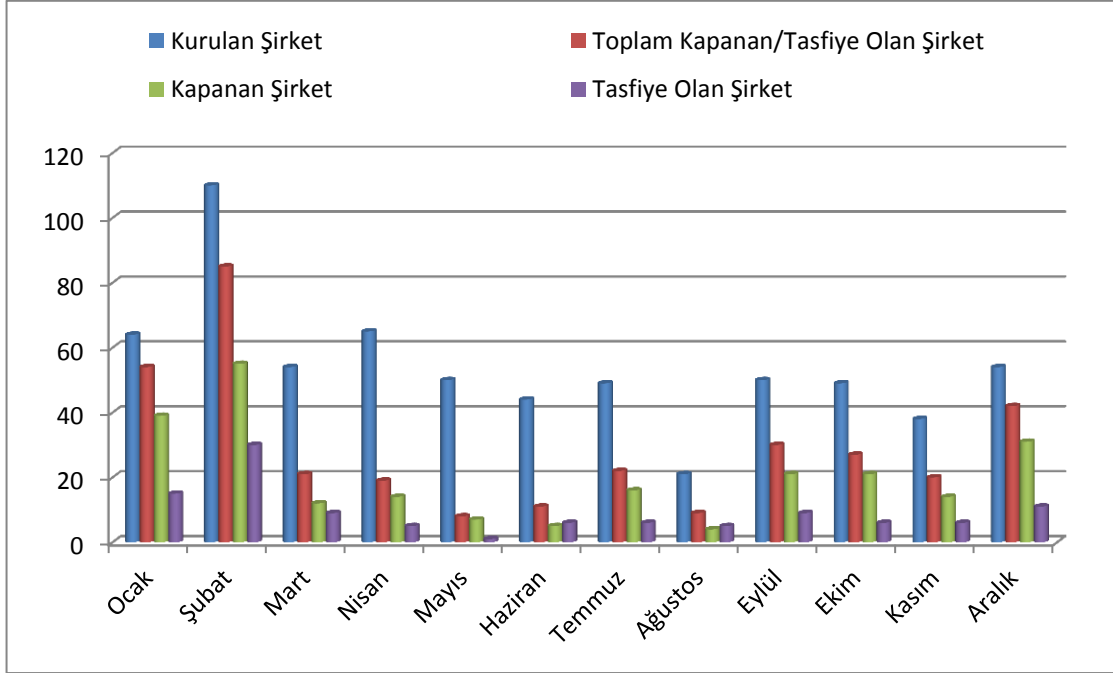
³³ Bkz. Tablo 33

³⁴ Bkz. Tablo 34

7. SANAYİ ve TİCARET

2014 SGK yıllık istatistiklerine göre Muğla'da 31 bin 330 kayıtlı işyeri vardır. Muğla İşgücü piyasası araştırma raporuna göre Muğla'da her 100 işyerinden 3'nün yabancı ortaklığı bulunmaktadır.

Şekil 63. Muğla İlinde Kurulan/Kapanan/Tasfiye Olan Şirket Sayısı(2014)

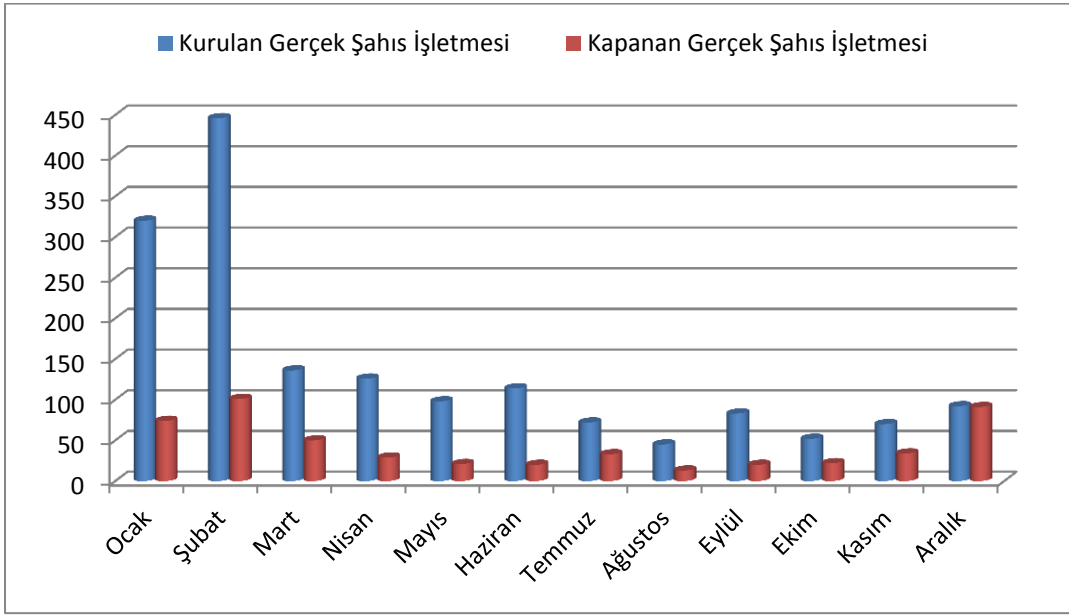

Kaynak: TOBB, Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri³⁶

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği istatistiklerine göre 2014(Ocak-Aralık) döneminde 584 şirket kurulurken, 131 şirket tasfiye olmuş, 200 şirket ise kapanmıştır. Gerçek kişi kategorisinde ise 1.334 ticari işletme kurulmuş ve 434 ticari işletme kapanmıştır. 2014 yılının tüm aylarında kurulan şirket sayısı, toplam kapanan/tasfiye olan şirket sayısından fazladır.

³⁶ Bkz. Tablo 35

Şekil 64. Muğla İlinde Kurulan/Kapanan Gerçek Şahıs İşletme Sayısı(2014)

Kaynak: TOBB, Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri

2014(Ocak-Aralık) döneminin tüm aylarında birikimli gerçek şahıs işletme sayısında sürekli bir artış görülmektedir.

Muğla'da kurulan/kapanan/tasfiye edilen firmalar incelendiğinde 2014 yılında, 2013 yılına göre;

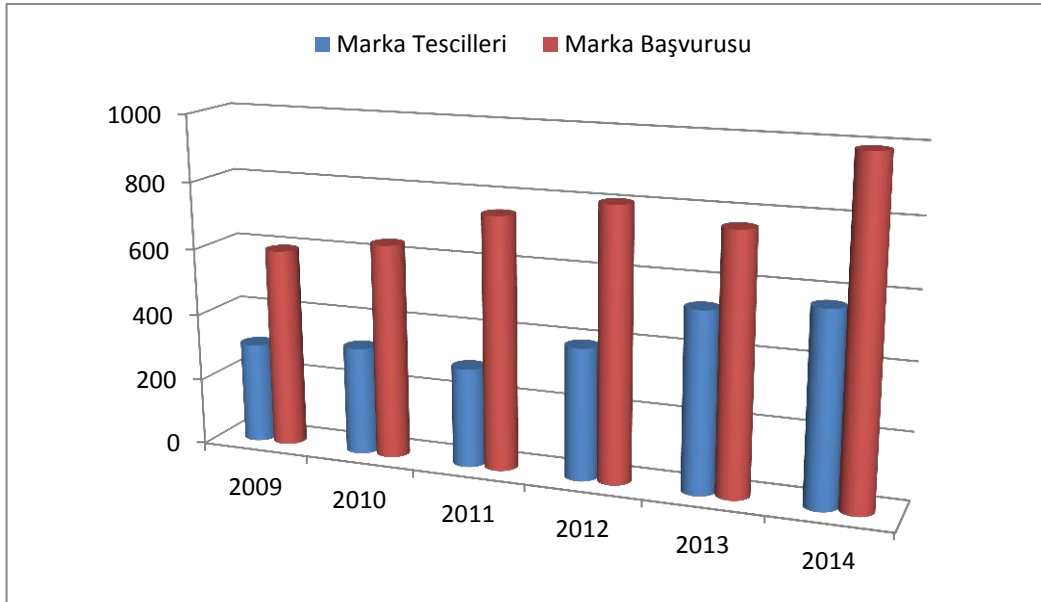
- Kurulan şirket sayısının %28 arttığı, kapanan şirket sayısının %17 arttığı,
- Kurulan kooperatif sayısının %100 arttığı, kapanan kooperatif sayısının %35 arttığı,
- Kurulan gerçek kişi sayısının %47 arttığı, kapanan gerçek kişi sayısının %0,4 arttığı,
- Tasfiyeye giren şirket sayısının %31 azaldığı, tasfiyeye giren kooperatif sayısının %8 arttığı görülmektedir.

8. AR-GE POTANSİYELİ

Muğla'nın 2014 yılında Türk Patent Enstitüsüne gerçekleştirdiği başvurular incelendiğinde toplam 17 patent, 19 faydalı model, 991 marka ve 63 tasarım başvurusu yapıldığı görülmektedir. Buna göre Muğla, Türkiye'den yapılan toplam 4.861 patent başvurusu içinde %0.35'lik, 3.454 faydalı model başvuru içinde %0.55'lik, 97.145 marka başvurusu içinde ise %1.02'lik ve 41.133 endüstriyel tasarım başvurusu içinde %0.1 paya sahiptir.

Muğla'nın 2014 yılında Türk Patent Enstitüsü tarafından 2 patent tescili, 9 faydalı model tescili ve 534 marka tescili yapılmıştır. Muğla'dan yapılan başvuruların tescil edilme oranları incelendiğinde, marka başvurularının %70'i, patent başvurularının %18,8'i ve faydalı model başvurularının %35,5'i başarılı bulunarak tescil edilmiştir.

Şekil 65. Muğla İli Marka Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2014)

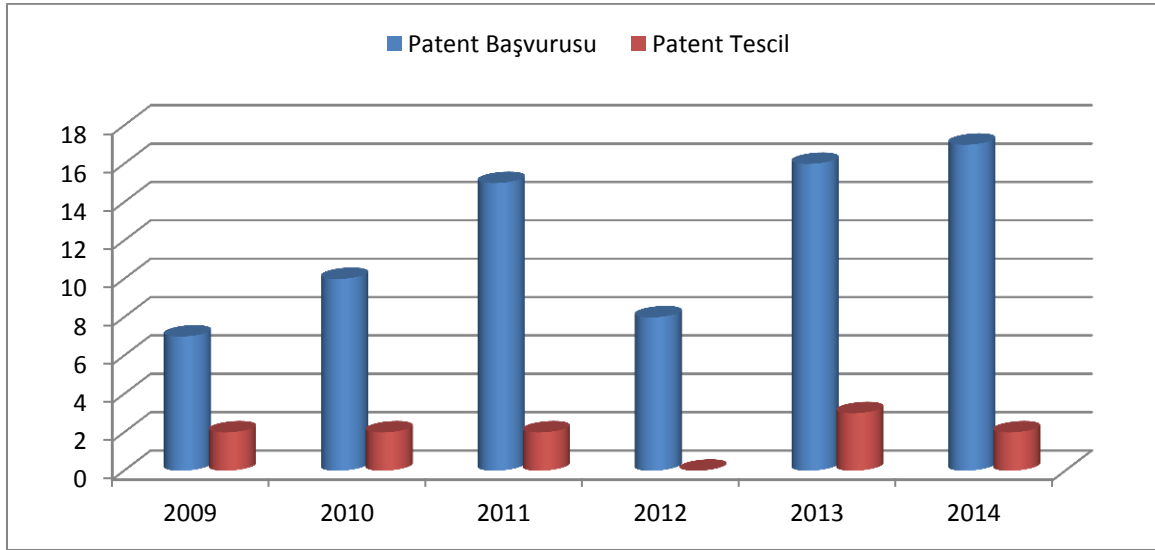

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü, Marka İstatistikleri³⁷

2009-2014 döneminde marka tescili için yapılan başvuruların(991 adet) ve tescil edilme sayılarının(569 adet) en fazla olduğu yıl 2014 olup, yapılan başvuruların tescil edilme oranının en fazla olduğu yıl ise 2013(%70) olarak görülmektedir.

³⁷ Bkz. Tablo 36.

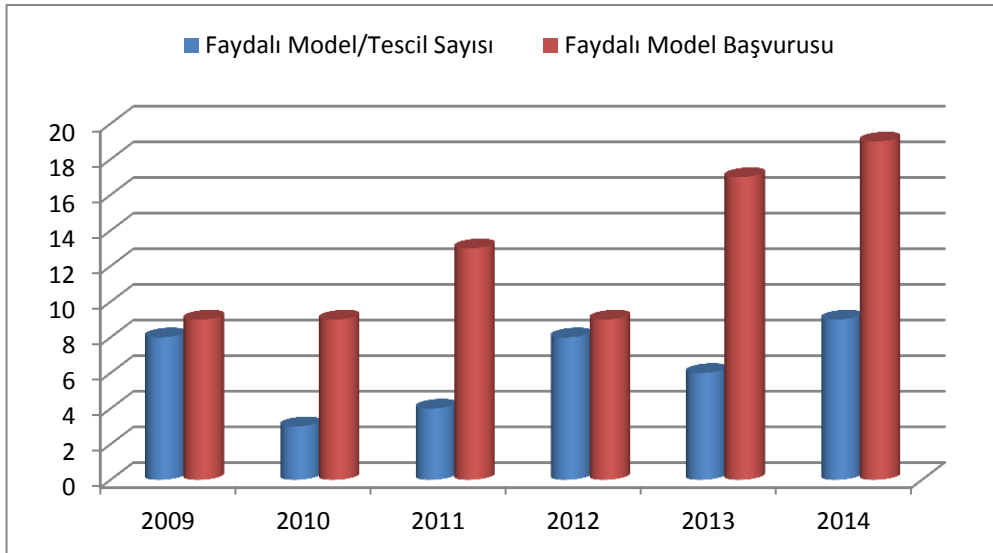
Şekil 66. Muğla İli Patent Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2014)

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü, Patent İstatistikleri

2009-2014 döneminde patent tescili için yapılan başvurularının en fazla olduğu yıl 2014 (17 adet) olup, yapılan başvuruların tescil edilme oranının en fazla olduğu yıl ise 2009(%28,6) olarak görülmektedir.

Şekil 67. Muğla İli Faydalı Model Tescil ve Başvuru Sayısı İstatistikleri(2009-2014)

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü, Patent İstatistikleri

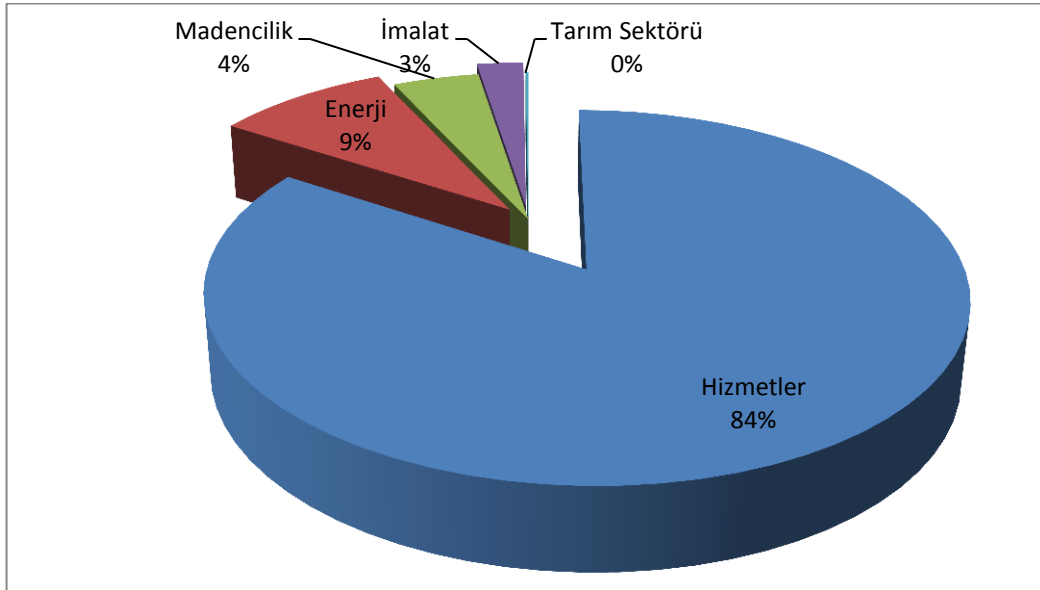
2009-2014 döneminde faydalı model tescili için yapılan başvurularının en fazla olduğu yıl 2014 (19 adet) olup, yapılan başvuruların tescil edilme oranının en fazla olduğu yıllar ise 2009 ve 2012 (%88,9) olarak görülmektedir.

Ayrıca Milas halısı ile Bodrum Mandarinin coğrafi işareti alınmış, Muğla Çam Balının coğrafi işareti için ise başvuru yapılmıştır.

9. YATIRIMLAR

Muğla'nın 2014 yılında aldığı toplam 77 yatırım teşvik belgesinin ilimize çektiği yatırım tutarı 773 milyon 701 bin TL ve oluşturacağı istihdam ise 2 bin 743 kişi olarak görülmektedir. Hizmetler sektörü, en fazla yatırım yapılan ve en fazla istihdam oluşturan sektördür. Hizmetler sektörü için alınan yatırım teşvik belgelerinin toplam yatırım tutarı 651 milyon 248 bin TL ve oluşturacağı istihdam 2 bin 517 kişi olarak hesaplanmıştır. Yatırım teşvik belgeleri kapsamında Muğla'ya çekilen hizmetler sektörü yatırımlarının toplam yatırım içindeki payı, yatırım tutarı miktarına göre %84, oluşturulacak istihdama göre ise %89 olarak görülmektedir. Öne çıkan diğer sektörler sırasıyla Enerji, madencilik, imalat ve tarım sektörleridir.

Şekil 68. Muğla İline Başvurusu Yapılan Yatırım Teşvik Belgelerinin Toplam Yatırım Tutarı Sektörel Oranları(2014)

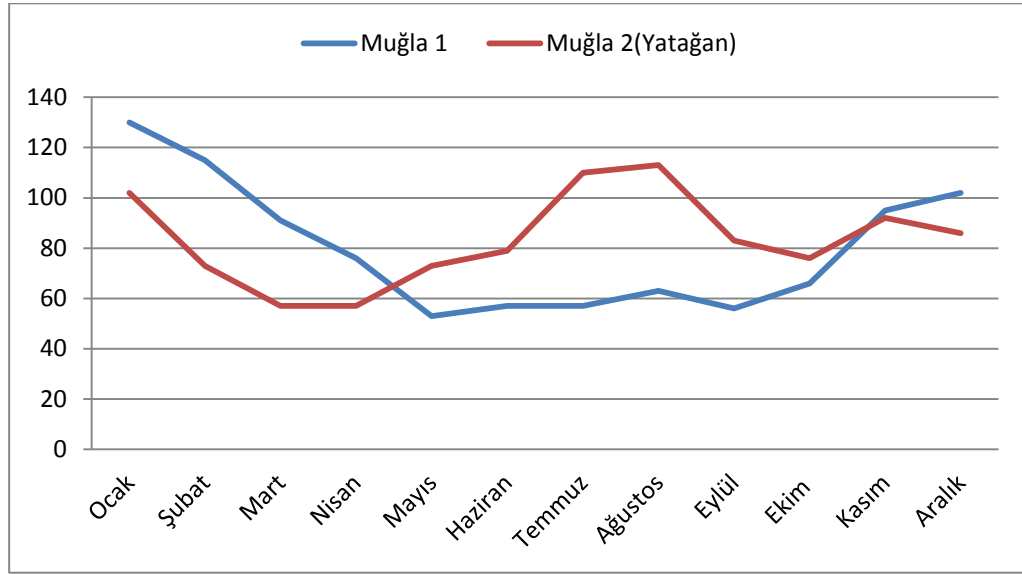
Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, Yatırım Teşvik İstatistikleri³⁸

2014 yılında alınan 77 yatırım teşvik belgesinin 6 adeti yabancı sermayeli olup yatırımların toplam tutarı 183 milyon TL olup öngörülen istihdam 448 kişidir.

³⁸ Bkz. Tablo 37

10.HAVA KALİTESİ

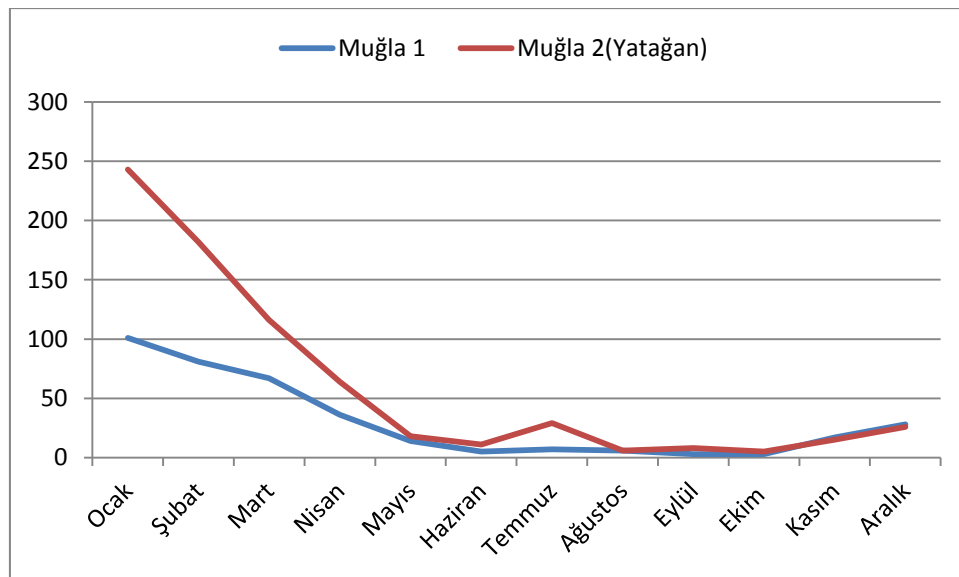
Şekil 69. PM10 Aylık Ortalama Değerleri(2014)

Kaynak: ÇSB, Hava Kalitesi İzleme İstasyonları İstatistikleri

ÇSB'nin izleme istasyonlarından almış olduğu 2014 yılı aylık ortalama Partiküler Madde(PM10) ve kükürtdioksit (SO2) konsantrasyonları grafiklerden görülmektedir. 2014 yılında en yüksek PM10 ortalaması Ocak ayında Muğla 1 Ölçüm İstasyonunda kaydedilmiştir 2014 yılında en yüksek SO2 ortalaması ise Ocak ayında Muğla 2 Ölçüm İstasyonunda(Yatağan) kaydedilmiştir ³⁹.

Şekil 70. SO2 Aylık Ortalama Değerleri(2014)

Kaynak: ÇSB, Hava Kalitesi İzleme İstasyonları İstatistikleri

³⁹ Bkz. Tablo 38.

11.SONUÇ

Muğla ili Sosyo-Ekonomik Durumu çalışması, Muğla hakkında ki ekonomik verilerin, bir çatı altında toplanarak ileriki dönemlerde yapılacak detaylı analiz ve çalışmalara temel teşkil etmesi amacıyla yapılmıştır.

Antalya ve İstanbul 'un ardından en yoğun turist çeken üçüncü il Muğla'dır. Ancak yabancı turistler büyük çoğunlukla Muğla'nın geleneksel deniz, kum, güneş turizmi için ilimizi ziyaret etmektedirler. Bu yüzden turizm sektörü kış sezonunu yeterince değerlendirememektedir.2013 yılında gelen yabancı turistlerin sadece %4,8'lik kısmı kış aylarında Muğla'ya giriş yapmışlardır. Muğla'nın deniz-kum-güneş turizminin yanında kültür turizmi, agro turizm, kongre turizmi, sağlık turizmi, kırsal turizm, doğa sporları turizmi potansiyeli de çok yüksektir. Muğla'daki söz konusu alternatif turizm potansiyeli kullanılarak kış sezonun da değerlendirilmesi sağlanabilecektir.

Muğla genelinde birçok farklı destinasyon ve alternatif turizm çeşidi bulunmasına rağmen bölgenin bu farklılıkları öne çıkaran bir tanıtım stratejisi bulunmaması turizmin önündeki engellerden birisi olarak öne çıkmaktadır. Bu sebeple Muğla'nın turistlerin tercihleri ve beklentileri yönünde belirli stratejiler doğrultusunda hazırlanacak bir tanıtıma ihtiyacı bulunduğu tespit edilmiştir.

Fethiye bölgenin macera sporları merkezi olmaya adaydır. Babadağ yamaç paraşütü için bir marka olmakla birlikte her yıl düzenlenen motocross yarışları ile de dikkat çekmektedir. Bu kapsamda Fethiye'de alt ve üstyapı çalışmaları ile yamaç paraşütü ve motocross alanlarında iyileştirme çalışmalarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Muğla'da sayıca fazla olan antik kent ve müzelerin daha fazla turiste ulaşmasının sağlanması kültürel anlamda bir görev olmakla birlikte bölgeye getirisi açısından da önem arz etmektedir. Tarihi geçmişi ile öne çıkan bölgede kazıların, antik kent ve müzelerin çevre düzenlemelerinin, restorasyonların etkin olarak yapılamaması bölge turizminin önemli sorunlarından.

Muğla'nın ekonomik ve sosyal gelişmişliği incelendiğinde ilçe bazındaki farklılıklar göze çarpmaktadır. Bodrum ve Marmaris turizm sektöründe; Milas ve Fethiye tarım ve hayvancılık sektöründe, Yatağan ve Kavaklıdere ise madencilik sektöründe öne çıkan ilçelerdir.

Muğla'nın güneş ve rüzgar enerjisi potansiyelleri Türkiye ortalamasının üzerindedir. Ancak Muğla'daki güneş ve rüzgar enerjisi yatırıma uygun arazilerinin azlığı ve var olan arazilerinin fiyatının diğer illere göre çok fazla olmasından dolayı güneş ve rüzgar enerjisi yatırımları Muğla'nın potansiyeline göre düşük kalmaktadır.

12.KAYNAKLAR

- ÇSB. Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Raporu. 15.04.2015. Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Resmi Web Sitesi
- Ekonomi Bakanlığı. Yatırım Teşvik Belgesi İstatistikleri. 10.04.2015. Ekonomi Bakanlığı Resmi Web Sitesi
- MKTİM. Turist Girişleri İstatistikleri. 25.03.2015.MKTİM Resmi Web Sitesi.
- MKTİM. İşletme ve Yatırım Belgeli Tesis İstatistikleri. 24.03.2015. MKTİM Resmi Web Sitesi.
- MKTİM. Bakanlık ve Belediye Belgeli Marina İstatistikleri. 24.03.2015. MKTİM Resmi Web Sitesi.
- MKTİM. Müze ve Ören Yerleri İstatistikleri. 25.03.2015. MKTİM Resmi Web Sitesi.
- KTB. Konaklama İstatistikleri.24.03.2015. Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Resmi Web Sitesi.
- Türkiye İhracatçılar Meclisi. Aylık ve Yıllık İhracat Rakamları. 08.03.2015. TİM Resmi Web Sitesi.
- TPE. Marka/Faydalı Model/Patent İstatistikleri. 08.03.2015 TPE Resmi Web Sitesi
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği. Kurulan Kapanan Şirket İstatistikleri. 09.03.2015. TOBB Resmi Web Sitesi
- Türkiye İstatistik Kurumu. ADNKS Sonuçları. 10.03.2015. TÜİK Resmi Web Sitesi
- Türkiye İstatistik Kurumu. Bitkisel Üretim İstatistikleri. 12.03.2015. TÜİK Resmi Web Sitesi
- Türkiye İstatistik Kurumu. Hayvancılık İstatistikleri. 12.03.2015. TÜİK Resmi Web Sitesi
- Türkiye İstatistik Kurumu. İşgücü İstatistikleri. 13.03.2015. TÜİK Resmi Web Sitesi
- Madencilik ve Su Ürünleri Firmaları İle Yapılan Görüşmeler.(2015)
- Muğla İŞKUR İl Müdürlüğü. 2013 Muğla IPA Çalışması. 2015
- TR32 Düzey 2 Bölgesi Bölge Planı 2014-2023
- Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü. Kruvaziyer İstatistikleri. 10.06.2015. DTGM Resmi Web Sitesi

13.TABLolar

Tablo 1. Muğla İl ve İlçe merkezleri nüfusu (TÜİK,2014)

Muğla	Toplam	Erkek	Kadın
Bodrum	152.440	77.445	74.995
Dalaman	35.958	18.566	17.392
Datça	20.156	10.309	9.847
Fethiye	145.643	73.360	72.283
Kavaklıdere	10.814	5.480	5.334
Köyceğiz	34.027	17.081	16.946
Marmaris	88.621	46.995	41.626
Menteşe	102.414	51.610	50.804
Milas	132.445	67.050	65.395
Ortaca	44.827	22.596	22.231
Seydikemer	58.771	29.793	28.978
Ula	23.610	11.845	11.765
Yatağan	44.783	22.512	22.271
Toplam	894.509	454.642	439.867

Tablo 2. Muğla ilindeki Yaş Grubu ve Cinsiyete Göre Dağılım (TÜİK,2014)

Yaş grubu	Toplam	Erkek
'0-4'	56.062	28.825
'5-9'	58.100	29.886
'10-14'	56.198	28.878
'15-19'	59.497	31.164
'20-24'	59.465	31.195
'25-29'	63.911	32.417
'30-34'	74.201	37.842
'35-39'	73.840	38.045
'40-44'	70.817	36.483
'45-49'	64.540	33.359
'50-54'	62.300	32.139
'55-59'	52.247	26.582
'60-64'	43.259	21.450
'65-69'	34.198	16.770
'70-74'	25.409	12.183
'75-79'	18.595	8.714
'80-84'	13.715	5.906
'85-89'	6.376	2.253
'90+'	1.779	551
Toplam	894.509	454.642

Tablo 3. Muğla İli İhracatının Sektörlere Göre Dağılımında Öne Çıkanlar-1.000\$(TİM, 2013-2014)

	2013	2014
Su Ürünleri Ve Hayvancılık Mamulleri	166.072	198.542
Maden ve Metaller	30.522	33.337
Yaş Meyve ve Sebze	19.147	20.107
Gemi Ve Yat	12.287	22.890

Tablo 4.Muğla İli İhracatçı Firmaların Aylık İhracat Performansı-1000 \$(TİM, 2012-2014)

	2012	2013	2014
Ocak	19.696,97	18.774,51	24.832,13
Şubat	18.377,95	17.477,87	22.624,75
Mart	24.818,82	20.600,12	25.260,02
Nisan	24.770,97	22.795,51	26.395,88
Mayıs	22.242,92	28.470,61	28.689,15
Haziran	20.001,79	21.639,62	21.771,31
Temmuz	18.854,44	22.563,62	21.877,05
Ağustos	15.564,26	16.756,92	34.003,42
Eylül	16.088,88	18.454,98	23.100,75
Ekim	17.451,29	20.762,42	23.953,00
Kasım	20.220,83	25.371,34	28.109,32
Aralık	18.125,51	21.491,08	25.923,52

Tablo 5.Muğla İli İhracatının Ükelere Göre Dağılımında Öne Çıkanlar-1.000\$(TİM, 2012-2014)

	2012	2013	2014
Hollanda	33.457	38.644	40.703
İtalya	39.131	34.225	26.729
Rusya Federasyonu	19.251	25.083	36.717
Almanya	23.257	24.187	32.006
Birleşik Krallık	15.869	16.256	16.365
İspanya	14.481	14.663	25.789
Birleşik Devletler	5.492	9.989	13.829
Suudi Arabistan	12.135	9.326	10.373
BİRLESİK ARAP EMİRLİĞİ	8.023	2.206	16.536
İSRAİL	3.072	4.881	8.526
Çin Halk Cumhuriyeti	4.016	7.104	4.013

Tablo 6.TR32 (Aydın, Denizli, Muğla) Düzey 2 Bölgesi İktisadi Faaliyet Koluna İstihdam Edilenler-1000 Kişi(TÜİK, 2009-2013)

	Tarım	Sanayi	Hizmet	Toplam
2013	478	230	493	1.201
2012	479	205	503	1.187
2011	400	214	474	1.088
2010	332	221	460	1.013
2009	266	217	472	955

Tablo 7.TR32 Düzey 2 Bölgesi İşgücü İstatistikleri-1000 Kişi(TÜİK, 2009-2014)

	Kurumsal olmayan çalışmada bulunan nüfus	İşgücü	İstihdam edilenler	Zamana bağlı eksik istihdam	Yetersiz istihdam	İssiz	İşgücüne katılma oranı %	İşsizlik oranı %	İstihdam oranı %	İşgücüne dahil olmayan nüfus
2014	2.232	1.204	1.117			87	53,9	7,2	50	1.028
2013	2.296	1.289	1.201	50	21	89	56,2	6,9	52,3	1.007
2012	2.276	1.286	1.187	43	36	99	56,5	7,7	52,2	990
2011	2.188	1.190	1.088	47	27	102	54,4	8,5	49,8	998
2010	2.099	1.150	1.013	57	41	137	54,8	11,9	48,3	949
2009	2.064	1.113	955	92	43	158	53,9	14,2	46,3	951

Tablo 8.TR32 Düzey 2 Bölgesi Eğitim Durumuna Göre İşgücü İstatistikleri-1000 Kişi(TÜİK, 2014)

	Okuma Yazma Bilmeyen	Lise Altı	Lise ve Dengi Meslek Okulu	Yükseköğretim	Toplam
Erkek	7	518	133	117	775
Kadın	28	259	63	79	429

Tablo 9.Muğla'da Sektörlere Göre Çalışan Sayıları(2013-2014)

SEKTÖR	2013		2014	
	Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı Oranı	Çalışan Sayısı	Çalışan Sayısı Oranı
Madencilik ve Taş Ocakçılığı	1.693	2,6%	1.251	1,9%
İmalat	8.012	12,2%	7.975	12,1%
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklimlendirme Üretimi ve Dağıtım	40	0,1%	11	0,0%
Su Temini; Kanalizasyon, Atık Yönetimi ve İyileştirme Faaliyetleri	70	0,1%	128	0,2%
İnşaat	6.430	9,8%	7.040	10,6%
Toptan ve Perakende Ticaret; Motorlu Kara Taşıtlarının ve Motosikletlerin Onarımı	8.879	13,6%	8.935	13,5%
Ulaştırma ve Depolama	3.975	6,1%	3.397	5,1%
Konaklama ve Yiyecek Hizmeti Faaliyetleri	24.445	37,3%	2.6100	39,4%

Bilgi ve İletişim	253	0,4%	342	0,5%
Finans ve Sigorta Faaliyetleri	331	0,5%	112	0,2%
Gayrimenkul Faaliyetleri	728	1,1%	670	1,0%
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	851	1,3%	1.033	1,6%
İdari ve Destek Hizmet Faaliyetleri	4.351	6,6%	3.115	4,7%
Eğitim	1.682	2,6%	1.777	2,7%
İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmet Faaliyetleri	2.059	3,1%	2.594	3,9%
Kültür, Sanat, Eğlence, Dinlenme ve Spor	410	0,6%	598	0,9%
Diğer Hizmet Faaliyetleri	1.257	1,9%	1.095	1,7%
GENEL TOPLAM	65.466	100,0%	66.173	100,0%

Tablo 10. Muğla İlçeleri Bitkisel Üretim-Tarım Alanı İstatistikleri(TUİK, 2014)

İlçe Adı	Toplam Alan(Da)	Tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerin ekilen alanı(Da)	Nadas alanı(Da)	Sebze bahçeleri alanı(Da)	Meyveler, içecek ve baharat bitkilerinin alanı(Da)	Süs Bitkileri Alanı(Da)
Bodrum	121.373	20.939	-	1.825	98.609	-
Dalaman	72.724	34.099	256	2.889	35.248	232
Datça	29.524	2.101	154	5.671	21.598	-
Fethiye	141.171	36.199	10.870	21.454	72.638	10
Kavaklıdere	39.756	28.958	2.562	1.508	6.728	-
Köyceğiz	115.620	27.269	8.302	5.750	74.299	-
Marmaris	15.450	4.811	2.050	1.145	7.444	-
Milas	755.919	154.883	10.249	46.650	544.137	-
Ortaca	55.533	5.594	154	5.346	44.389	50
Ula	48.289	35.096	154	3.379	9.660	-
Yatağan	192.282	86.653	17.634	19.620	68.375	-
Menteşe	204.528	111.514	7.174	18.847	66.993	-
Seydikemer	502.166	236.468	100.373	56.800	108.525	-

Tablo 11. Muğla'daki Tahıl ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Hasat Edilen Alan Miktarları-Da(TUİK,2009-2014)

	İşlenmemiş Tütün	Bakla(Hayvan Yemi)	Patates	Susam	Saman ve Ot	Tahıllar
2009	27.573	21.830	6.091	38.493	138.929	650.848
2010	17.151	16.630	6.085	44.318	139.189	602.212
2011	16.987	16.830	5.790	45.258	145.141	619.082

2012	23.177	20.244	8.166	39.319	217.975	579.535
2013	31.778	16.957	7.650	30.040	220.850	537.795
2014	18.384	11.950	8.495	30.770	236.782	558.920

Tablo 12.Muğla'daki Tahıl ve Diğer Bitkisel Üretim Miktarları-TON(TUİK, 2009-2014)

	İşlenmemiş Tütün	Bakla(Hayvan Yemi)	Patates	Susam	Saman ve Ot	Tahıllar
2009	1.842	4.045	16.162	2.616	360.225	165.650
2010	1.160	5.251	17.178	2.942	421.212	140.717
2011	874	6.508	13.310	3.163	429.964	164.535
2012	1.529	6.585	16.085	2.540	549.892	161.825
2013	1.826	5.820	18.270	2.147	619.532	123.055
2014	1.349	4.048	25.213	2.432	709398	145.704

Tablo 13.Muğla'daki Örtü Altı Üretiminde Öne Çıkan Ürünler-TON(TUİK, 2010-2014)

	Domates	Fasulye(Taze)	Patlıcan	Hıyar	Kabak(Sakız)
2010	399.556	5.600	16.445	46.885	3.325
2011	435.129	5.600	15.162	59.559	4.280
2012	440.866	6.600	23.070	56.499	5.260
2013	467.888	7.400	23.606	53.594	5.535
2014	468.666	12.886	32.224	31.210	5.785

Tablo 14.Muğla'daki Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünlerin Miktarı-TON(TUİK, 2010-2014)

	Badem	Nar	Portakal (Washington)	Limon	Portakal(Diğer)	Zeytin(Yağlık)	Zeytin(Sofralık)
2010	6.878	26.051	150.470	57.297	17.595	146.252	6.121
2011	8.858	24.305	201.014	60.778	25.493	127.249	7.783
2012	8.750	47.067	203.213	61.155	23.842	109.898	7.523
2013	5.250	66.703	204.092	61.779	28.828	87.180	5.241
2014	5747	68.347	203.705	60.411	25.485	171.280	9.671

Tablo 15.Muğla'daki Meyve Üretiminde Öne Çıkan Ürünlerin Tarımsal Alanları-Da(TUİK, 2010-2014)

	Badem	Nar	Portakal (Washington)	Limon	Portakal(Diğer)	Zeytin(Yağlık)	Zeytin(Sofralık)
2010	31.137	29.971	44.860	26.897	10.209	893.361	26.025
2011	31.635	32.958	57.305	26.512	10.294	894.408	26.344
2012	32.269	34.020	58.115	26.886	10.443	895.308	27.376

2013	19.854	34.102	58.611	26.895	10.223	892.010	27.829
2014	20499	35.087	58337	26.592	10.621	917.949	23.448

Tablo 16.Muğla'daki Büyükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2010-2014)

	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam
2010	Sığır (Kültür)	44.113	17.432	61.545
	Sığır(Melez)	54.285	16.360	70.645
	Sığır(Yerli)	12.814	4.462	17.276
2011	Sığır (Kültür)	46.943	18.807	65.750
	Sığır(Melez)	56.608	17.136	73.744
	Sığır(Yerli)	11.456	4.082	15.538
2012	Sığır (Kültür)	53.941	25.100	79.041
	Sığır(Melez)	62.917	19.393	82.310
	Sığır(Yerli)	11.416	4.102	15.518
2013	Sığır (Kültür)	54.917	26.348	81.265
	Sığır(Melez)	62.780	20.967	83.747
	Sığır(Yerli)	11.204	4.264	15.468
2014	Sığır (Kültür)	54.392	24.186	78.578
	Sığır(Melez)	54.915	20.718	75.633
	Sığır(Yerli)	11.006	3.917	14.923

Tablo 17.Muğla İlçelerindeki Büyükbaş Hayvan Sayıları(TUİK ,2014)

İlçe Adı	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
Bodrum	Sığır (Kültür)	1.417	1.480	2.897	626	2.415,44
	Sığır(Melez)	10.327	1.440	11.767	4.502	12.764,30
	Sığır(Yerli)	500	103	603	249	338,866
Dalaman	Sığır (Kültür)	1.899	370	2.269	1.092	4.216,21
	Sığır(Melez)	1.710	400	2.110	813	2.304,29
	Sığır(Yerli)	88	33	121	34	45,763
Datça	Sığır (Kültür)	489	162	651	166	639,382
	Sığır(Melez)	458	155	613	178	505,764
	Sığır(Yerli)	66	23	89	15	20,702
Fethiye	Sığır (Kültür)	1.370	275	1.645	720	2.779,92
	Sığır(Melez)	1.282	245	1.527	600	1.701,00
	Sığır(Yerli)	515	145	660	232	315,984
Kavaklıdere	Sığır (Kültür)	2.100	1.090	3.190	1.120	4.324,32
	Sığır(Yerli)	52	15	67	19	26,15
Köyceğiz	Sığır (Kültür)	1.021	855	1.876	340	1.312,74
	Sığır(Melez)	5.000	1.135	6.135	2.600	7.371,00

	Sığır(Yerli)	1.006	425	1.431	520	708,24
Marmaris	Sığır (Kültür)	616	447	1.063	229	883,397
	Sığır(Melez)	715	356	1.071	236	669,06
	Sığır(Yerli)	806	373	1.179	327	445,646
Milas	Sığır (Kültür)	6.256	3.410	9.666	1.640	6.332,04
	Sığır(Melez)	23.040	12.650	35.690	10.440	29.597,40
	Sığır(Yerli)	4.875	1.980	6.855	1.680	2.288,16
Ortaca	Sığır (Kültür)	918	510	1.428	508	1.961,39
	Sığır(Melez)	2.943	1.376	4.319	1.772	5.023,62
	Sığır(Yerli)	239	45	284	151	205,934
Ula	Sığır (Kültür)	4.595	1.562	6.157	2.213	8.543,62
	Sığır(Melez)	1.016	550	1.566	488	1.383,48
	Sığır(Yerli)	180	70	250	96	130,752
Yatağan	Sığır (Kültür)	12.053	5.235	17.288	6.680	25.791,48
	Sığır(Melez)	1.983	368	2.351	1.062	3.009,64
	Sığır(Yerli)	1.355	358	1.713	746	1.016,60
Menteşe	Sığır (Kültür)	7.618	3.490	11.108	4.508	17.405,39
	Sığır(Melez)	2.541	923	3.464	926	2.626,34
	Sığır(Yerli)	641	230	871	214	292,013
Seydikemer	Sığır (Kültür)	14.040	5.300	19.340	8.000	30.888,00
	Sığır(Melez)	3.900	1.120	5.020	1.840	5.216,40
	Sığır(Yerli)	683	117	800	317	431,482

Tablo 18.Muğla'daki Küçükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2010-2014)

Yıl	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
2010	Koyun (Yerli)	58.281	25.939	84.220	34.677	2.774
	Keçi(Kıl)	114.283	36.631	150.914	58.371	6.596
	Keçi(Tiftik)	110	35	145	56	2
	Koyun(Merinos)	9.507	3.103	12.610	4.935	247
2011	Koyun (Yerli)	57.071	24.134	81.205	34.775	2.782
	Keçi(Kıl)	114.622	41.621	156.243	59.115	6.680
	Keçi(Tiftik)	116	37	153	58	2
	Koyun(Merinos)	10.916	4.979	15.895	6.174	309
2012	Koyun (Yerli)	76.018	32.587	108.605	44.870	3.590
	Keçi(Kıl)	136.489	45.826	182.315	72.939	8.242
	Koyun(Merinos)	13.001	8.013	21.014	6.720	336

2013	Koyun (Yerli)	81.729	31.930	113.659	48.075	3.846
	Keçi(Kıl)	137.349	49.861	187.210	72.212	8.160
	Keçi(Tiftik)	220	130	350	80	3
	Koyun(Merinos)	14.039	7.280	21.319	7.638	382
2014	Koyun (Yerli)	113.712	40.681	154.393	66.491	5.319
	Keçi(Kıl)	199.533	78.043	277.576	102.835	11.620
	Koyun(Merinos)	15.928	8.985	24.913	8.757	438

Tablo 19.Muğla İlçelerindeki Küçükbaş Hayvan Sayıları(TUİK, 2014)

İlçe Adı	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan hayvan sayısı (baş)	Süt (Ton)
Bodrum	Koyun (Yerli)	1.523	1.580	3.103	240	19,2
	Keçi(Kıl)	3.288	2.840	6.128	490	55,359
	Koyun(Merinos)	493	540	1.033	72	3,6
Dalaman	Koyun (Yerli)	1.755	540	2.295	992	79,36
	Keçi(Kıl)	3.115	1.285	4.400	1.366	154,381
	Koyun(Merinos)	2.040	765	2.805	1.232	61,6
Datça	Koyun (Yerli)	829	215	1.044	325	25,984
	Keçi(Kıl)	1.454	1.216	2.670	482	54,423
	Koyun(Merinos)	81	104	185	28	1,4
Fethiye	Koyun (Yerli)	17.500	8.500	26.000	10.400	832
	Keçi(Kıl)	32.800	16.000	48.800	20.700	2.339,10
	Koyun(Merinos)	730	700	1.430	480	24
Kavaklıdere	Koyun (Yerli)	900	290	1.190	400	32
	Keçi(Kıl)	3.800	2.700	6.500	1.725	194,925
Köyceğiz	Koyun (Yerli)	5.060	1.040	6.100	1.160	92,8
	Keçi(Kıl)	14.850	2.850	17.700	6.900	779,7
Marmaris	Koyun (Yerli)	625	160	785	272	21,76
	Keçi(Kıl)	6.650	1.200	7.850	2.760	311,88
Milas	Koyun (Yerli)	8.100	4.475	12.575	4.080	326,4
	Keçi(Kıl)	10.100	4.100	14.200	5.072	573,08
	Koyun(Merinos)	1.165	680	1.845	600	30
Ortaca	Koyun (Yerli)	722	266	988	378	30,272
	Keçi(Kıl)	1.520	598	2.118	650	73,448
	Koyun(Merinos)	135	77	212	58	2,88
Ula	Koyun (Yerli)	4.378	454	4.832	1.913	153,024

	Keçi(Kıl)	20.954	1.039	21.993	7.305	825,468
	Koyun(Merinos)	1.022	296	1.318	393	19,64
Yatağan	Koyun (Yerli)	1.970	380	2.350	1.200	96
	Keçi(Kıl)	21.173	5.300	26.473	11.247	1.270,91
	Koyun(Merinos)	8.070	4.150	12.220	4.696	234,8
Menteşe	Koyun (Yerli)	4.661	3.781	8.442	2.820	225,6
	Keçi(Kıl)	26.155	24.015	50.170	13.728	1.551,21
	Koyun(Merinos)	442	323	765	238	11,92
Seydikemer	Koyun (Yerli)	65.689	19.000	84.689	42.311	3.384,90
	Keçi(Kıl)	53.674	14.900	68.574	30.411	3.436,45
	Koyun(Merinos)	1.750	1.350	3.100	960	48

Tablo 20.Muğla Arıcılık İstatistikleri(TUİK, 2010-2014)

	Arıcılık yapan köy sayısı(adet)	Arıcılık yapan işletme sayısı(adet)	Toplam kovan	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)
2010	350	-	644.505	6.488,07	557,728
2011	333	-	687.185	11.115,94	653,173
2012	348	-	710.949	10.765,26	570,537
2013	-	4.060	757.542	10.901,06	606,49
2014	-	4.435	827.540	15.282	621,06

Tablo 21.Muğla İlçelerindeki Arıcılık İstatistikleri(TUİK, 2014)

İlçe Adı	Arıcılık yapan işletme sayısı(adet)	Toplam kovan	Bal üretimi (ton)	Balmumu üretimi (ton)
Bodrum	248	24.250	490	0,32
Dalaman	269	44.045	836,675	5,9
Datça	142	33.475	669,5	0,15
Fethiye	417	39.051	546,714	27,335
Kavaklıdere	33	4.823	41	0,75
Köyceğiz	555	126.682	2.153,76	26,6
Marmaris	496	124.133	1.986,13	302,507
Milas	700	136.000	4.000,00	6,8
Ortaca	120	20.979	377,622	6,3
Ula	478	107.900	1.618,50	107,9
Yatağan	365	51.484	772,26	67,804
Menteşe	340	66.050	1.056,00	23
Seydikemer	272	48.668	733,5	45,695

Tablo 22. Türkiye’de Geceleme Yapan Yabancı Turistlerin Toplam Çıkış Sayıları(TUİK, 2011-2014)

	Türkiye	İstanbul	Antalya	Muğla
2011	36.650.701	12.126.911	10.070.837	2.914.152
2012	37.775.220	13.492.523	10.833.265	3.015.726
2013	40.290.053	14.380.912	11.853.728	2.832.470
2014	42.942.833	15.472.656	12.424.914	3.012.434

Tablo 23. Turizm İşletme Belgeli Tesis Sayıları(KTB, 2008-2013)

	Türkiye	Antalya	İstanbul	Muğla
2008	2.566	643	363	372
2009	2.625	663	374	378
2010	2.647	686	372	380
2011	2.783	703	386	384
2012	2.870	710	402	376
2013	2.982	710	432	365

Tablo 24. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Oda Sayıları(KTB, 2008-2013)

	Türkiye	Antalya	İstanbul	Muğla
2008	268.633	122.024	29.984	37.654
2009	289.383	136.065	30.262	40.559
2010	299.621	143.784	31.017	41.188
2011	319.319	153.015	32.874	42.458
2012	336.447	161.567	34.644	42.741
2013	357.440	169.080	39.617	43.740

Tablo 25. Turizm İşletme Belgeli Tesislerin Yatak Sayıları(KTB, 2008-2013)

	Türkiye	Antalya	İstanbul	Muğla
2008	567.470	261.964	60.926	80.980
2009	608.765	290.232	61.239	87.130
2010	629.465	306.535	62.841	88.479
2011	668.829	326.282	66.551	90.163
2012	706.019	346.165	70.246	90.947
2013	749.299	362.274	80.313	93.016

Tablo 26.Muğla’ya Giriş Yapan Yabancı Turistlerin Aylık İstatistiği (MKTİM ,2014)

AYLIK DÖNEM	YABANCI TURİST SAYISI
Ocak	1.344
Şubat	2.190
Mart	6.673
Nisan	124.407
Mayıs	407.533
Haziran	508.563
Temmuz	623.808

Ağustos	644.443
Eylül	538.468
Ekim	275.876
Kasım	13.904
Aralık	2.703

Tablo 27.Muğla'yı Ziyaret Eden Yabancı Turistlerin Ülke Dağılımı(MKTİM, 2014)

SIRA NO	MİLLİYETİ	TURİST SAYISI
1	İNGİLTERE	1.392.818
2	RUSYA FED.	269.585
3	HOLLANDA	244.486
4	ALMANYA	226.668
5	POLONYA	141.319
6	FRANSA	134.000
7	BELÇİKA	116.137
8	İSVEÇ	72.793
9	DANİMARKA	59.575
10	İTALYA	40.560
11	UKRAYNA	40.202
12	YUNANİSTAN	33.921
13	FİNLANDİYA	29.339
14	AMERİKA	24.862
15	LÜBNAN	23.860
16	NORVEÇ	22.578
17	ÇEK CUMHU.	21.669
18	İRLANDA	21.592
19	AZERBEYCAN	16.513
20	AVUSTURYA	16.462
21	SİRBİSTAN	14.892
22	LİTVANYA	14.485
23	BEYAZRUSYA	14.201
24	İSVİÇRE	12.665
25	ROMANYA	12.447
26	BULGARİSTAN	12.102
27	ÜRDÜN	11.396
28	AVUSTRALYA	11.386
29	İRAN	7.916
30	İSRAİL	6.540
31	KANADA	5.177
32	İSPANYA	5.094
33	MACARİSTAN	4.846
34	SLOVAKYA	4.737
35	İZLANDA	2.810
36	YENİ ZELANDA	2.802
37	G.AFRİKA C.	2.276
38	KAZAKİSTAN	1.965
39	LETONYA	1.924
40	PORTEKİZ	1.922
41	JAPONYA	1.180
42	SUUDİ ARABİSTAN	1.163

43	SLOVENYA	869
44	MISIR	792
45	LÜKSEMBURG	575
46	DİĞER	44.811

Tablo 28. Turizm ve Belediye Belgeli Tesislerin Ortalama Kalış Süresi ve Doluluk Oranları(2013)

	Turizm Belgeli Tesisler		Belediye Belgeli Tesisler		İLÇELER
	Ortalama Kalış Süresi (gün)	Doluluk Oranı (%)	Ortalama Kalış Süresi (gün)	Doluluk Oranı (%)	
Türkiye	3,20	52,60	2,2	32,79	Türkiye
Antalya	4,8	61,13	5,2	45,46	Antalya
İstanbul	2,2	50,59	2,5	43,95	İstanbul
Muğla	4,9	54,72	3,9	35,28	Muğla
Bodrum	4,6	54,70	2,5	21,26	Bodrum
Marmaris	5,3	54,42	5,6	49,44	Marmaris
Fethiye	4,8	62,50	5,0	47,61	Fethiye
Ortaca	7,1	60,96	3,8	35,75	Ortaca
Milas	4,1	27,26	2,7	23,75	Milas
Köyceğiz	6,7	62,32	3,3	13,75	Köyceğiz

Tablo 29. Turizm Belgeli Tesisler için Yabancı Turistlerin Muğla İstatistikleri(KTB, 2008-2013)

	GECELEME	ORTALAMA KALIŞ SÜRESİ(Gün)	DOLULUK ORANI %	TOPLAM DOLULUK ORANI %(Yerli ve Yabancı)
2008	7.765.768	5,1	44,71	55,22
2009	8.036.645	5,6	42,92	52,92
2010	8.981.194	5,2	40,64	50,53
2011	8.856.012	5,3	42,40	53,65
2012	9.698.075	5,8	44,26	55,28
2014	10 311 491	6,2	43,08	54,72

Tablo 30. Muğla İlçelerindeki Belediye Belgeli Tesis İstatistikleri(MKTİM, 2014)

	TESİS	ODA	YATAK
BODRUM	673	21.058	47.557
FETHİYE	493	14.050	30.432
MARMARİS	376	9.695	20.250
MENTEŞE	19	579	1.145
DALAMAN	9	403	795
ULA	19	423	932
ORTACA	130	2.448	5.717

DATÇA	50	791	1.838
MİLAS	28	2.477	5.508
KAVAKLIDERE	0	0	0
KÖYCEĞİZ	14	291	602
YATAĞAN	3	34	60
GENEL TOPLAM	1.814	52.249	114.836

Tablo 31.İlçelere Göre Bakanlık Belgeli Marina Kapasitesi Dağılımı(MKTİM, 2013)

	MARİNA SAYISI	KAPASİTESİ
BODRUM	6	2.005
MARMARİS	6	1.567
FETHİYE	6	1.282
KÖYCEĞİZ	1	63
MİLAS	4	420
TOPLAM	23	5.337

Tablo 32.İlçelere Göre Belediye Belgeli Marina Kapasitesi Dağılımı(MKTİM, 2013)

	MARİNA SAYISI	KAPASİTESİ
MARMARİS	2	320
FETHİYE	4	370
TOPLAM	6	690

Tablo 33. Türkiye’deki Önemli limanların Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(DTGM, 2011-2014)

	TÜRKİYE	İSTANBUL	KUŞADASI	İZMİR	MARMARİS
2011	2.191.420	627.897	662.456	493.533	220.935
2012	2.095.673	596.027	564.317	552.764	167.197
2013	2.086.416	643.435	540.606	449.764	169.077
2014	1.790.125	518.935	556.745	257.233	107.640

Tablo 34. Muğla Limanlarının Toplam Kruvaziyer Yolcu Sayısı(DTGM, 2011-2014)

	MUĞLA İLİ	MARMARİS	BODRUM	DİĞER
2011	220.935	170.021	46.031	4.883
2012	167.197	110.279	52.832	4.086
2013	169.077	142.953	24.329	1.795

2014	143.250	107.724	32.879	2.647
-------------	---------	---------	--------	-------

Tablo 35.Kurulan/Kapanan Şirket İstatistikleri(TOBB, 2013-2014)

	2014									2013								
	KURULAN			TASFİYE			KAPANAN			KURULAN			TASFİYE			KAPANAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.	ŞİRKET	KOOP.	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.		
Ocak	64	2	320	15	0	39	5	74	37	1	110	42	1	40	6	68		
Şubat	110	2	446	30	1	55	7	101	48	2	117	10	2	11	0	80		
Mart	54		136	9	0	12	1	50	51	2	109	8	1	14	1	15		
Nisan	65	4	126	5	0	14	1	29	50	2	121	6	1	7	2	104		
Mayıs	50	3	98	1	0	7	1	21	44	2	132	6	1	18	0	28		
Haziran	44	1	114	6	2	5	6	20	53	0	122	18	3	13	2	28		
Temmuz	49	3	72	6	3	16	5	33	49	1	71	21	2	25	5	47		
Ağustos	21	0	45	5	0	4	0	13	23	0	34	10	1	17	2	20		
Eylül	50	2	83	9	2	21	1	20	37	1	73	8	0	15	2	21		
Ekim	49	0	52	6	0	21	2	22	34	0	59	9	0	10	1	17		
Kasım	38	2	70	6	1	14	2	34	52	0	68	6	0	12	0	45		
Aralık	54	3	92	11	4	31	4	91	35	0	113	13	0	23	5	33		

Tablo 36.Marka/Patent/Faydalı Model İstatistikleri(TPE, 2009-2014)

	Marka Tescilleri	Marka Başvurusu	Marka Başarı/Kabul Oranı	Patent Başvurusu	Patent Tescil	Patent Tescil/Başvuru Oranı	Faydalı Model/Tescil Sayısı	Faydalı Model Başvurusu	Faydalı Model Tescil/Başvuru Oranı
2009	300	596	50,3	7	2	28,6	8	9	88,9
2010	322	640	50,3	10	2	20,0	3	9	33,3
2011	296	751	39,4	15	2	13,3	4	13	30,8
2012	392	806	48,6	8	0	0,0	8	9	88,9
2013	534	763	70,0	16	3	18,8	6	17	35,3
2014	991	569	57,4%	17	2	11,8%	9	19	47,4%

Tablo 37.Muğla'da Alınan Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörlere Göre Dağılımı(2014,Ekonomi Bakanlığı)

	Yatırım Teşvik Belge Sayısı	Sabit Yatırım(MilyonTL)	İstihdam
Hizmetler	443	3.970	25.048
Enerji	27	654	292
Madencilik	90	238	2.616

İmalat	88	311	2.026
Tarım	47	117	878
Toplam	695	5.290	30.860

Tablo 38.Muğla1 ve Muğla 2 Ölçüm İstasyonlarından Alınan PM10 ve SO₂ Aylık Ortalama Değerleri(ÇSB, 2014)

	MUĞLA 1 Ölçüm İstasyonu		MUĞLA 2 Ölçüm İstasyonu(YATAĞAN)	
	PM10 Aylık Ortalama(µg/M³)	SO₂ Aylık Ortalama(µg/M³)	PM10 Aylık Ortalama(µg/M³)	SO₂ Aylık Ortalama(µg/M³)
Ocak	130	101	102	243
Şubat	115	81	73	182
Mart	91	67	57	116
Nisan	76	36	57	64
Mayıs	53	14	73	18
Haziran	57	5	79	11
Temmuz	57	7	110	29
Ağustos	63	6	113	6
Eylül	56	3	83	8
Ekim	66	3	76	5
Kasım	95	17	92	15
Aralık	102	28	86	26